

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij
bisdom Antwerpen / januari-februari 2017

*Tot liefde
geroepen*

© Het Uiterste Zuid

ONZE VADER DIE
IN DE HEMEL ZIJT

PRIESTER JOERI
FLEERACKERS

KERKENPLANNEN:
VAN STEEN NAAR SPIRIT

MISSIONAIRE KERK
IN ANTWERPEN

Relevant - Nummer 01
TWEEMAANDELIJKS
Januari-februari 2017

Afgiftekantoor 2099
Antwerpen X - P 914402
www.relevant-bisdomantwerpen.be

INHOUD

Woord van de bisschop	3
Tot liefde geroepen	4
Het Onzevader: Onze 'pappie' in de hemel	10
Priester Joeri Flerackers	12
Kerkenplannen: Van steen naar spirit	14
DPR over het gezin	16
Naar een catechetische gemeenschap	17
Groep in de kijker: Drie scheutisten	18
Estafette: Willy Stieners	19
De kiosk	20
Vorming	22
Doorkijk: Een engel met sterke spieren	23
Jongerenkatern	24
Was jij erbij?	26
Het voorval	28

COLOFON

Relevant, het diocesane magazine van het bisdom Antwerpen, verschijnt tweemaandelijks.
Verantwoordelijk uitgever is Olivier Lins, Schoenmarkt 2, 2000 Antwerpen.
Hoofdredactie: Ilse Van Halst
Redactieraad: Johan Govaerts, Martha Hoffenkamp, Jan Kint, Olivier Lins, Rita Peeters, Thijs Van den Brande, Saskia van den Kieboom, Lea Verstricht
Redactie en abonnementen: *Relevant*, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen, 03 287 35 83, relevant@bisdomantwerpen.be, www.relevant-bisdomantwerpen.be.
Een jaarabonnement kost 20 euro. Jongeren betalen 10 euro. Abonnees in het buitenland betalen 40 euro. Een steunabonnement kost 50 euro.
Abonneren kan op IBAN: BE45 7350 3165 1589, BIC: KREDBEBB van vzw Bisdom Antwerpen – *Relevant* met duidelijke vermelding van naam en adres voor wie het abonnement bestemd is.

► *In weer en wind elkaar steunen. In goede en kwade dagen voor elkaar kiezen. Vreugde en verdriet delen. Elke dag opnieuw. Met een klapzoen na een fietsrace op Het Uiterste Zuid, een ludiek fietsevenement voor jong en oud uit de buurt rond Den Bell in Antwerpen. Lees meer op blz. 19.*

© Frank Bahmüller

IK GA NAAR GOESTING

“Ik ga naar Goesting omdat ik daar zin in heb”, schreef de Nederlandse stripauteur Marten Toonder in *Tom Poes en de kwanten* in 1958. Op zoek naar een vakantiebestemming droomt heer Bommel 's nachts dat hij er een vindt in zijn tuin. De volgende ochtend graaft hij een diepe put. Op de bodem duikt een myste-

rieuze bushalte op, waar een gammele bus richting het onbekende Goesting vertrekt. Bommel springt erop met de geveugelde uitspraak.

‘Goesting’ staat voor een fictieve plek waar je je dromen kunt waarmaken. Een plek waar je gelukkig bent. Een plek die smaak geeft aan het leven. In ‘goesting’ herken je het Latijnse *gustus* of smaak. Het gezin is zo'n plek die goesting geeft in het leven, lees je in dit nummer. Het woord goesting straalt bovendien enthousiasme en optimisme uit. Als dusdanig past het wonderwel bij geloven, ook een verhaal van vreugde en hoop, dat goesting geeft in het leven.

Het gezin vormt de rode draad in deze jaargang van *Relevant*. Elk nummer belichten we een thema, dat we afleiden uit het Onzevader dat we sinds de advent in een nieuwe versie bidden. De eerste bede *Onze Vader die in de hemel zijt, uw naam worde geheiligd* zet ons op het spoor van roeping. In *Amoris Laetitia* noemt onze paus het huwelijk en gezinsleven een echte roeping. Vervolgens neemt Myriam Smits ons mee op (her)ontdekking van de rijkdom van de verschillende bedes van het Onzevader.

We spreken met kersvers priester Joeri Flerackers, bezoeken drie scheutisten die de missionaire Kerk in ons bisdom vormgeven en diepen de visie vol spirit achter de kerkenplannen uit om tot rust te komen bij bezinnende woorden van zuster Lieve, claris van Stabroek.

Kortom, een nummer dat goesting doet krijgen om te lezen. Smakelijk!

Ilse Van Halst

PS. Vergeet niet je abonnement te hernieuwen als je dit nog niet deed.

› Na afloop van een oecumenische bijeenkomst in Rome ontmoette onze bisschop paus Franciscus. Mgr. Bonny maakte van de gelegenheid gebruik om hem het boek 'Mag ik? Dank je. Sorry' cadeau te doen. Hij verduidelijkte dat de titel een citaat is van de paus zelf uit 'Amoris Laetitia'. Paus Franciscus informeerde geïnteresseerd hoe zijn exhortatie hier ontvangen werd en of we ermee aan de slag gaan. En of we dat doen! De Diocesane Pastorale Raad brainstormt dit werkjaar over het gezin vanuit deze pauselijke brief. Lees meer op blz. 16.

© Osservatore Romano

'ONS VADER' EN 'ONS MOEDER'

In Antwerpen en vooral in de Kempen spreken mensen over 'ons vader' en 'ons moeder'. Het is een vaste uitdrukking in het gezin of de familie. Over vader of moeder kun je maar spreken met 'ons' ervoor. Dat 'ons' slaat op de kinderen, schoonkinderen of kleinkinderen. Wat hen met elkaar verbindt, is dat zij 'ons vader' en 'ons moeder' kunnen zeggen of zo over hen kunnen vertellen. Juist dat 'ons' van 'ons vader' en 'ons moeder' maakt dat zij bij elkaar horen en zich niet meer van elkaar kunnen losmaken. Al wonen zij aan de andere kant van het land, al hebben ze elkaar jaren niet gezien, al is er onenigheid of ruzie onder hen, zij blijven verbonden met 'ons vader' en 'ons moeder'.

Toen Jezus zijn leerlingen leerde bidden, gaf hij hun twee oefeningen in één: hij leerde hun bidden tot God als tot een Vader, en hij leerde hun bidden als broers en zussen van elkaar. In één gebed gaf hij hun zowel een Vader als een familie. Sommige van zijn leerlingen maakten ongetwijfeld de bedenking of vragen zich nu zelfs nog af: "Kan het wel dat wij God aanspreken als Vader? Is God wel een Vader die ons liefheeft? Is dat theologisch en filosofisch wel correct?" Anderen werpen dan weer op: "Is het wel nodig dat ik mij tot God als 'onze'

Vader richt? Waarom zou ik niet mogen bidden tot 'mijn Vader, die in de hemel zijt'? Moet ik nu werkelijk alle anderen meenemen als mijn broers en zussen wanneer ik God aanspreek? Wat hebben zij met 'mijn' gebed te maken?" God aanspreken als 'onze Vader' is twee horden tegelijk nemen: zowel de horde van God die als een Vader is, als de horde van onze medemensen die als onze broers en zussen zijn.

De nieuwe bisschop van Brugge, mgr. Lode Aerts, koos als bisschopsleuze *Pretiosus in oculis suis* of *Kostbaar in zijn ogen*. Voor een vader of een moeder zijn hun kinderen het kostbaarste wat ze hebben. Zij kijken naar hun kinderen met ogen die in hen het mooie en het waardevolle zien, al loopt het leven soms door diepe dalen. Trouwens, wie ouders kent die een kind verloren, weet hoe donker en leeg hun ogen kunnen zijn. Met het verlies van hun kind is het licht in hun ogen uitgedoofd. Voor God is iedere mens als zijn eigen kind, zijn eigen zoon of dochter. Ieder van ons is even 'kostbaar in zijn ogen', hoe verschillend het leven ook met ons is omgegaan en wie of wat er ook van ons geworden is. Het is de kernboodschap van de Bijbel en van het christelijke geloof: God kijkt naar ons met de ogen van een vader of een

moeder die onze kostbaarheid steeds weer doen verplichten.

En toch: bidden tot God als 'onze Vader' is voor tal van mensen niet gemakkelijk. Mogelijk waren hun ervaringen thuis geen mooi voorbeeld van de manier waarop Jezus spreekt over God als zijn en onze Vader. Misschien was 'ons vader' voor hen geen spiegel van 'onze Vader in de hemel'. Of was hun vader iemand met wie het heel moeilijk spreken was. Anderen voelen zich gekwetst in hun eigen vader-zijn. Ze hadden een andere vader willen zijn voor hun kinderen, was het leven voor hen anders gelopen. In het oogcontact met hun kinderen of kleinkinderen is nog weinig wederzijdse kostbaarheid terug te vinden. Ze lijden daaronder. Het Onzevader is geen goedkoop gebedje. Het kan pijn doen of weerstand oproepen. We hebben elkaar nodig om het te kunnen bidden. In de eucharistie nodigt de priester ons terecht uit om 'samen' te bidden tot God met de woorden die Jezus ons gaf. Zo kan bidden tot God als 'onze Vader' een bevrijding worden: als we het weer samen doen, hand in hand, zoals dat vaker in de kerk zou mogen gebeuren.

+ Johan Bonny

› Op 8 december verwelkomde de Belgische bisschoppenconferentie in het aartsbisschoppelijk paleis in Mechelen mgr. Augustine Kasujja, de nieuwe pauselijke nuntius voor ons land en het Groothertogdom Luxemburg. Elke bisschop stelde zichzelf en zijn bisdom of vicariaat voor. De Ugandese diplomaat (70) volgt mgr. Giacinto Berloco op, die met pensioen ging. Als nuntius vertegenwoordigt mgr. Kasujja de Heilige Stoel in ons land en is hij de schakel tussen de paus en de Romeinse Curie en de Kerk in ons land. Mgr. Kasujja bekleedde diplomatieke posten in Argentinië, Haïti, Bangladesh, Portugal, Peru, Trinidad en Tobago, Algerije en was nuntius in Algerije en Tunesië, Madagascar en de Seychellen, Mauritius en Nigeria.

› Tijdens een gezinsdag of op gezinsvakantie in een abdij even stilvallen, bidden, genieten van de natuur en elkaar, ontspannen, nadenken over je relatie en eraan werken. Het is een ideale gelegenheid om je batterijen op te laden. -----

TOT LIEFDE GEROEPEN

ALLEN ZIJN WE GEROEPEN ALS KIND VAN GOD, ONZE VADER. GOD 'WEERSPIEGELT' ZICH IN MAN EN VROUW ALS ZIJ HET SACRAMENT VAN HET HUWELIJK VIEREN. HET HUWELIJK IS DE ICOON VAN GODS LIEFDE VOOR ONS. (CFR. AL 121)

EEN NAAM ROEPT TOT LEVEN

“Jij hebt een naam, met een verhaal, dat uitgeschreven wordt, al gaandeweg in mensentaal, dicht bij de naam van God.” Zo luidt een strofe van het lied ‘Jij hebt een naam’, dat vaak gezongen wordt bij de naamopgave van vormelingen. Een naam is een eerste persoonlijk geschenk van ouders aan hun kind. Met die zorgvuldig uitgekozen naam zal hun kind gekend zijn, genoemd en aangesproken worden. Met die naam zal het gaandeweg zijn unieke levensweg gaan.

Hilde Pex

Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal vzw

Namen geven

In de eerste verzen van de Bijbel geeft God zelf namen: “Het licht noemde God dag, en de duisternis noemde Hij nacht” (Genesis 1, 5). In het tweede scheppingsverhaal vertrouwt God die opdracht toe aan de mens: “Toen boetseerde de Heer God uit de aarde alle dieren op het land en alle vogels van de lucht, en bracht die bij de mens, om te zien hoe hij ze zou noemen: zoals de mens ze zou noemen, zo zouden ze heten” (Genesis 2, 19). De profeet die aan het woord is in Jesaja 49, 1 verbindt zijn bestaan met het gekend, geroepen en bij name genoemd zijn door God: “Toen ik nog

in de moederschoot was, heeft de Heer mij geroepen, nog voor mijn geboorte heeft Hij mijn naam genoemd.”

Een naam roept tot leven: mensen, dieren en al wat bestaat. Een naam haalt een mens uit de anonimiteit en maakt hem of haar uniek, voor christenen ook uniek in de ogen van God. “Deze naam zal geschreven staan in de palm van Gods hand”, antwoordt de voorganger gewoonlijk aan het begin van een doopviering, wanneer de ouders de naam noemen die zij voor hun kind gekozen hebben. Sommige ouders kiezen een naam die aangenaam in hun oren klinkt, een diepere betekenis heeft of die al in de familie voorkomt, zoals de naam van één van de ouders of grootouders of van de meter of peter. Anderen noemen hun kind naar een heilige met een levensverhaal dat hen aanspreekt en aan wiens bescherming ze hun kindje willen toevertrouwen. Nog anderen zoeken met zorg een tweede of derde naam die in beide families voorkomt, om zo hun kind in te schrijven in twee familiegeschiedenissen en tradities. Ook wie te vondeling gelegd wordt, krijgt meteen een naam, ook al is het een voorlopige: Thomas, Pieter, Adriaan, Marie, Michaël, Maarten, Jules, Louise-Marie ... De Kleine. Een naam geeft hen een identiteit. Ze worden ‘iemand’ om wie mensen geven.

Kunnen en blijven noemen

Dat een naam kunnen geven belangrijk is, weten ouders die een kindje voor de geboorte verloren, beter dan wie ook. Een naam aan een niet levensvatbaar of doodgeboren kindje

kunnen geven, houdt erkenning in: erkenning van het bestaan van dit kind, van de liefde die de ouders voor hun kindje voelen én van wat het kindje voor hen en de familie betekende, ook al was het nog geborgen in de moederschoot. Door een naam wordt hun kind ‘iemand’ en maakt het officieel deel uit van hun gezin en familie. In ons land kan een baby onder de 26 weken zwangerschap niet officieel erkend worden. Dat is voor de meeste ouders erg pijnlijk. Voor hen is en blijft hun niet levensvatbaar kindje een geliefd kind, naar wie ze vol verwachting uitkeken. Voor de wet is hun kindje ‘een foetus’, anoniem. Dat voelt koud, afstandelijk en onpersoonlijk aan. Het wetsvoorstel dat op tafel ligt om zo’n kindje een naam te geven, neemt het verdriet niet weg, maar erkent het wel.

Namen noemen en blijven noemen van overleden familieleden betekent veel voor de nabestaanden. Mensen aarzelen vaak om de naam van overleden personen te noemen, omdat ze niet goed weten of ze er goed aan doen of omdat ze vrezen om het verdriet opnieuw naar boven te laten komen. Je veroorzaakt geen verdriet door de naam van de overledene uit te spreken. De pijn om het verlies is er al. Het verdriet krijgt net een kans om geuit te worden en er te zijn dankzij het opnieuw noemen van de naam. Het noemen van de naam, ook vele jaren na het overlijden, geeft erkenning aan het gemis en aan wat de overledene betekende. Niets is erger dan zijn of haar naam niet meer met liefde en tederheid te noemen. Daarmee ontwijk je niet alleen de werkelijkheid van de dood, maar ook die

➤ De voorbije zomer meerde het Colombiaans opleidingsschip 'Gloria' aan in Antwerpen. Met deze naam koesteren schip en bemanning zich in de vaderlijke Liefde van God in den hoge en engageren ze zich om het beste in zichzelf naar boven te halen voor zijn meerdere eer en glorie.

van de liefde die er voor de overledene was en is. De naam van de geliefde overledene met genegenheid en waardering blijven uitspreken, is zijn of haar naam heiligen. Het gebeurt vaak dat een weduwe de familienaam van haar echtgenoot blijft gebruiken, om hun verbondenheid ook over de dood heen zichtbaar te bewaren of als een vorm van waardering voor wat hij betekend heeft en nog betekent. Liefde is sterker dan de dood. Namen ook.

Namen met respect uitspreken

Wanneer mensen niet meer met hun naam aangesproken worden, krijgt hun identiteit en welbevinden een serieuze knauw. Zo vinden bewoners in een woon-zorgcentrum het vaak vernederend dat sommige personeelsleden hen aanspreken met 'madammeke' of 'maske' of al te familiair met hun voornaam. Vooraf vragen hoe de (nieuwe) bewoners willen aangesproken worden – als mevrouw of meneer Jansen, mevrouw Nora of meneer Jos, of eenvoudigweg Nora of Jos bijvoorbeeld – en hiermee rekening houden, respecteert de waardigheid van deze oudere mensen, die al zoveel moeten loslaten. Een naam is niet alleen belangrijk om tot mensen te spreken, maar ook om over mensen te spreken. Een naam is attentvoller dan 'kamer 114' of 'bed 25 A' in een ziekenhuis.

Mensen in armoede of met andere zorgen ondervinden iets gelijkaardigs. Voor hulpinstanties zijn ze 'een dossier' en 'een nummer'. Dat maakt hen van 'iemand' tot 'niemand'. Het tast hun waardigheid en identiteit aan. Hoe efficiënt en handig een classificatiesysteem op basis van een nummer ook is, het werkt de perceptie en de ervaring in de hand dat mensen niet meer als persoon aangesproken

worden, maar behandeld worden als een probleemgeval of -gezin.

Voor mensen die gescheiden zijn, kan het een hele opgave zijn om de naam van de gewezen partner met respect uit te spreken. Wanneer het niet gebeurt, raakt het hun kinderen in hun identiteit. Kinderen zijn van nature loyaal aan beide ouders. Doorgaans willen ze geen partij kiezen. Voor hun welbevinden en ontwikkeling is het essentieel dat de naam van hun papa én mama met eerbied genoemd en uitgesproken wordt, zeker door de ouders zelf tegenover elkaar. Ervoor kiezen om de naam van de gewezen partner respectvol te blijven uitspreken, hoe moeilijk het soms ook is, is zijn of haar naam heiligen.

Aandacht geven aan namen in de parochiegemeenschap draagt bij tot het erkennen en waarderen van mensen: de namen van pas gedoopte kinderen en van overledenen op een zichtbare plaats in de kerk uithangen, het juist uitspreken van voor- en familienamen bij een gebedsintentie of bij de viering van Allerzielen, het aanspreken van mensen met hun naam voor of na de zondagsviering ... Ook het correct schrijven van namen, bijvoorbeeld bij een aankondiging of vermelding in kerkelijke documenten en publicaties, voorkomt ongenoegen en drukt zorgzaamheid uit.

Uw naam worde geheiligd

De *naam van God* heiligen is *Liefde* heiligen. In het gezins- en familieleven bieden de kansen zich vanzelf aan: dag in dag uit telkens opnieuw kiezen voor elkaar, het beste in elkaar naar boven halen, elkaar bemoedigen en troosten, elkaar vergeven, meningsverschillen en conflicten uitpraten, elkaar blijven zien met de ogen van de liefde in plaats van elkaar vast te pinnen op wat fout

liep, elkaars naam steeds opnieuw met liefde noemen, elkaar met vallen en opstaan helpen uitgroeien tot wie men in wezen is: een bemind kind van God, geroepen tot liefde.

"Zal ze sterk zijn in tederheid, uitblinken in liefde? Noem telkens weer haar naam, haar werkelijke naam, opdat ze niet vervreemdt van haar bestemming." Zo begint Hans Bouma een gedicht bij de geboorte van een kind. Die werkelijke naam tot leven roepen is een zending die het gezin 'in het klein' en de Kerk 'in het groot' ontvangen heeft. 'Uw naam worde geheiligd' wordt werkelijkheid waar mensen proberen om beeld van Gods liefde voor elkaar te zijn, waar ze respectvol en waardierend omgaan met de schepping en met al wat leeft.

Voor wie ik liefheb wil ik heten

De Nederlandse dichteres Neeltje Maria Min schreef in 1966 een gedicht dat kernachtig weergeeft dat het noemen van een naam alles te maken heeft met het zich erkend, geborgen en bemind weten. Haar gedicht prijkt op een muur in Leiden: "Mijn moeder is mijn naam vergeten, mijn kind weet nog niet hoe ik heet, hoe moet ik mij geborgen weten? Noem mij, bevestig mijn bestaan, laat mijn naam zijn als een keten. Noem mij, noem mij, spreek mij aan, o, noem mij bij mijn diepste naam. Voor wie ik liefheb wil ik heten."

De Belgische bisschoppen gaven *Groeien in liefde*, een deel van het vierde hoofdstuk van *Amoris Laetitia*, apart uit als geschenkbroschure (Uitgeverij Halewijn, 2016, prijs: 10 euro). IDGP ontwikkelde bij deze brochure een map met werkvormen. Zie www.gezinspastoraal.be/page/groeien-in-liefde/

ALS IK STRUIKEL, VANGT HIJ ME OP

Dat ze wilde huwen, stond voor Randi Lofthus als een paal boven het water. “Het huwelijk staat voor mij in het teken van liefde voor elkaar en het stichten van een gezin”, vertelt ze. Toen het duidelijk werd dat haar echtgenoot en zijzelf hun gezamenlijke weg niet meer konden verderzetten, was dat een harde klap voor Randi. “Het voelde aan als een persoonlijk falen”, erkent ze. “Het duurde lang voor ik dat een plaats kon geven.”

Ondanks haar moeilijkheden bleef ze haar best doen om van haar gezin met twee kinderen als alleenstaande ouder een warm nest te maken. “Vanaf het moment waarop ik mijn zoon in mijn armen hield, begreep ik wat een ongelofelijke verantwoordelijkheid er op mij rustte. Ik was nu verantwoordelijk voor het leven van een ander mens. Het maakte me erg klein”, herinnert Randi zich. “Dat had ook een weerslag op mijn gebedsleven. Vanaf die dag bad ik de Heer elke dag om inzicht, geduld, wijsheid, kracht om een goede moeder te kunnen zijn.”

De zorg voor haar gezin brengt veel vreugde. “Het is een wisselwerking. Wat ik geef aan mijn gezin, krijg ik op verschillende manieren terug. Van mijn kinderen zelf of soms van vrienden of kennissen, maar steeds in het ‘weten’ dat ik er nooit alleen voor zal staan”, verduidelijkt ze. “Ik ga mijn levensweg stap voor stap samen met God. En ik weet dat ik iedere keer wanneer ik struikel of val, mag rekenen op zijn liefdevolle ondersteuning. In mijn ogen is God immer aanwezig, doorweven door het leven, voor iedereen die Hem toelaat. Meer dan eens legde ik mijn zorgen om mijn peuters, kleuters en tieners bij de Heer. En steeds werden die gebeden verhoord.”

God was altijd al voelbaar aanwezig in haar leven, maar pas toen haar kinderen groot genoeg waren en ze als alleenstaande ‘gescheiden’ moeder terug wat meer tijd voor zichzelf had, ervoer Randi als prille vijftiger diep in zichzelf de nood aan iets meer. “Ik wilde de residenten in het woon-zorgcentrum waar ik werk antwoorden kunnen geven op hun vragen naar zingeving en spiritualiteit”, legt Randi uit. “Een opleiding tot pastoraal werkster leek me ideaal, maar was dat wel voor mij als gescheiden moeder weggelegd? Vroeger zou dat ondenkbaar geweest zijn, maar met een paus en een bisschop als de onze, die het inclusiegevoel overbrengen naar iedere christen, word ik niet beoordeeld op feiten uit het verleden die in mijn onmacht lagen, maar wel op mijn bereidheid, mijn geloof, mijn naastenliefde.”

Ze begon aan een opleiding aan het HIGW. Het was niet altijd makkelijk om de studies te combineren met een baan en de opvoeding van twee kinderen, maar het lukte. “Mijn kinderen stonden achter me en ik kreeg veel steun van mensen in mijn omgeving”, zegt Randi dankbaar. “De studies gaven mijn geloof meer diepgang. Ik kreeg sleutels die me toelaten de Bijbelteksten in me op te nemen. De actualiteit van de woorden in de Bijbel raakt en inspireert me.” Ondertussen beëindigde ze haar studies godsdienstwetenschappen succesvol en begon ze aan de opleiding tot pastor. “Ik wil er zijn voor mensen die er nood aan hebben”, klinkt het gedreven. “En delen van de vreugde die ik ervaar doordat ik de boodschap van Jezus mag doorgeven en delen met anderen.”

RL/MH

IN DE BLOEMEN EN DE ... BALLONNEN

"Wellicht wordt in de Sint-Pancratiusparochie in Ranst niet meer of niet minder getrouwd dan elders. Indien een koppel te kennen geeft dat het kerkelijk wil huwen, willen we daar als geloofsgemeenschap bijzondere zorg aan besteden.

Drie jaar geleden bundelden we alle catechese ter voorbereiding op doopsel, eerste communie, vormsel en huwelijk onder de noemer 'Godden op zondag'. Eén keer per maand worden op zondagvoormiddag (toekomstige) ouders en kinderen uitgenodigd om op een creatieve wijze in groepjes met elkaar in gesprek te gaan over hun vraag naar een bepaald sacrament. Zo ook dus met koppels die willen huwen voor de Kerk.

Na een voorafgaand kennismakingsgesprek met de diaken en de zogeheten ondertrouw 'godt' het koppel mee op zondag. Zo'n 'huwelijksgesprek' in een groep van een tiental personen begint steevast met een kennismaking. De leidraad – hoe kan het anders – is het verhaal van de bruiloft in Kana. Het leidt steeds tot boeiende gesprekken tussen jonge gezinnen en toekomstige trouwers. Ter afronding schrijft ieder een wens voor het aanstaande koppel op een papier dat we oprollen en in ballonnen steken. Die ballonnen mag het koppel doorprikken op zijn huwelijksdag.

Na het catechesemoment sluiten we allen aan bij de eucharistieviering om 11 uur. Het aanstaande koppel wordt uitgenodigd om na de homilie naar voren te komen en zich voor te stellen. Onder de vorm van een warm applaus weerklanken dan gelukwensen van de verzamelde gemeenschap door de kerk.

Met dit laagdrempelig initiatief van 'Godden op zondag' willen we leeftijds-genoten met elkaar in contact brengen en hen uitnodigen om van gedachten te wisselen over hun leven, hun christelijk geloof en hun vraag naar een sacramentele viering. In de eucharistieviering is het er ons vooral om te doen onze sympathie en onze steun te betuigen aan deze jonge mensen die hun keuze voor elkaar ook kerkelijk willen bevestigd zien. Als gelovige gemeenschap, verzameld om eucharistie te vieren, willen we aan dit koppel een aantal boodschappen meegeven: "Mooi dat jullie willen huwen met elkaar!", "Welkom in onze gemeenschap!", "Op ons mag je rekenen" en "We bidden God dat het jullie als man en vrouw goed moge gaan!"

Het zijn warme momenten waarmee we deze jonge koppels een hart onder de riem willen steken ... in de vorm van een ballon die in de lucht danst."

Peter Houleberghs

➤ Nele en Geert,
Andreas en de
kleine Viktor

GOESTING IN HET LEVEN

"Als gezin zijn we verbonden aan de Ark-Gemeenschap in Antwerpen. Hier wonen en werken mensen met en zonder handicap. Dat is ons werk, maar tegelijk is het meer dan dat: we engageren ons ook als vriend van de gemeenschap."

Aan het woord zijn Nele en Geert. Ze zijn zes jaar getrouwd en de trotse mama en papa van Andreas (4 jaar) en Viktor (1,5 jaar). Beiden zijn al langer in de Ark geëngageerd. De Ark is ook de plaats waar ze elkaar ontmoetten en verliefd werden op elkaar. Vandaag werkt Nele er op de administratie, Geert is opvoeder in een van de huizen van de Ark in de Antwerpse rand. "Ons engagement in de Ark ervaren we als een vruchtbare wisselwerking. We gaan bijvoorbeeld al enkele jaren als gezin mee op vakantie. De bewoners en begeleiders genieten dan volop van de levensvreugde van onze kinderen, die op hun beurt een leuke vakantie beleven in goed gezelschap. Het is een fijn gevoel om thuis te horen in een bredere gemeenschap dan ons eigen gezin en familie. De bewoners leven overigens erg met ons mee. Ze waren erbij toen we trouwden en toen we kinderen kregen."

Gelijkwaardigheid is een uitgangspunt van de Ark. "We willen er zijn als mens en als vriend voor de bewoners, niet louter als opvoeder. Ook in ons gezin is gelijkwaardigheid een waarde die we nastreven", vertelt Nele. Het gezinsleven ervaart ze als een concrete roeping. "Elke dag roept het leven, in ons geval zijn dat de kinderen, om 6 uur 's morgens", lacht ze. "Dan moeten we er staan. Het is een hele opgave om tegemoet te komen aan alle vragen en noden, maar tegelijk een kans tot levensvreugde en zingeving. Een moeilijke nacht vergeet je snel als je 's morgens een brede glimlach krijgt. Maar het reikt ook verder: het gezin geeft 'goesting' in het leven."

Dat neemt niet weg dat het leven niet altijd even makkelijk is. "Mijn geloof is mijn houvast op moeilijke momenten", zegt Nele. "Even stilvallen, bidden, genieten van de natuur, een weekend samen weg, zo laad ik mijn batterijen opnieuw op. Het doet deugd om af en toe bewust stil te staan bij onze relatie, ons gezinsleven en eraan te werken, bijvoorbeeld tijdens een gezinsdag van de broeders franciscanen of op gezinsvakantie in de abdij van Ermeton. Het sterkt ons om er elke dag opnieuw in te vliegen."

Jan Kint

GOD IS LIEFDE

Johan en Ruth Claes-Stoffelen uit Mol zijn inmiddels 21 jaar gehuwd. “Onze huwelijksviering was het hoogtepunt van onze trouwdag”, blikt Johan terug op zijn huwelijksdag. “Voor alle aanwezigen, familie en vrienden mocht ik uitspreken dat ik Ruth zo graag zie dat ik mijn leven met haar leven wil verbinden. Een bevriende priester heeft die woorden, als man van verbond, ook beaamd namens God. Als priester was hij de dichtste getuige van onze liefde voor mekaar. Hij verwoordde dat zelf ook zo tegenover ons: ‘Als priester een huwelijk mogen inzegenen, dat is echt voelen wat ‘God is liefde’ kan betekenen.’”

Beiden ervaren de huwelijksviering niet alleen als hoogtepunt, maar ook als beginpunt van hun leven samen. “We voelden ons opgeroepen om Gods liefde voelbaar te maken, zowel in onze unieke relatie met mekaar, als voor alle mensen rondom ons. Dan denken we uiteraard in de eerste plaats aan onze kinderen, familie, vrienden, maar ook aan collega’s op het werk, de mensen in de parochie, muzikanten in de fanfare enzovoort.”

Ondertussen delen Johan en Ruth al vele jaren lief en leed en trachten ze met vallen en opstaan samen hun huwelijksbelofte waar te maken, in goede en kwade dagen. “Toen wij huwden, droomde ik ervan om samen met Johan op weg te gaan. Ik hoopte onze liefde tastbaar te kunnen maken door samen kinderen te krijgen en hen samen op te voeden. Ik droomde dat ons gezin een thuis zou zijn voor familie en vrienden”, herinnert Ruth zich. Na enkele jaren huwelijk stelde ze vast dat er door de zorg voor de kinderen, het huishouden en de job weinig tijd overbleef voor hun tweetjes. “Ik miste de intense gesprekken die Johan en ik met elkaar voerden in onze verlovingstijd. Ik voelde me verdrietig en soms ook alleen.”

Voor hun huwelijk volgde het koppel reeds een weekend voor verloofden van Encounter Vlaanderen. “Dat was een deugddoende ervaring en het verrijkte onze communicatie”, zo wist Ruth nog. Daarom besloten ze om ook een weekend voor koppels in een duurzame relatie te volgen.

“Daar leerden we om onze relatie centraal te zetten. We maken nu een paar keer per week een half uurtje tijd om stil te staan bij onszelf en echt te luisteren naar elkaar”, vertelt Ruth. “Ik voel me dicht bij Johan als hij liefdevol luistert naar mijn bekommernissen over onze opgroeiende kinderen of mijn blijdschap om een gezellige maaltijd met onze familie. Het geeft me energie om daarna weer aan de slag te gaan en de alledaagse taken af te werken. Tegelijk kan ik Johan nabij zijn als hij zich zorgen maakt om de gezondheid van zijn ouders of om de hoge werkdruk en mag ik delen in zijn vreugde om een geslaagd concert met de fanfare.”

Johan valt zijn echtgenote bij: “Als het moeilijk gaat in onze relatie, probeer ik me bewust te zijn van alle mooie dingen tussen ons. Dat helpt om een positieve keuze te maken en opnieuw een stap in de richting van Ruth te zetten. Ik zeg dan eigenlijk opnieuw ‘ja’ aan Ruth, net zoals op onze huwelijksdag. ‘Ja’ zeggen zit ook in kleine dingen: een kus geven als ik vertrek of thuiskom; voorstellen om op een zonnige zondag samen een wandeling te maken, ook al heb ik nog veel werk; dankjewel zeggen als Ruth iets voor mij gedaan heeft ...”

En elk jaar, op hun huwelijksverjaardag, vieren ze dat jawoord opnieuw. “We gaan dan uit eten met onze drie kinderen”, klinkt het opgetogen. “Meestal verrassen zij ons met een zelfgemaakt gedicht of een mooie kaart. Dat maakt ons blij en dankbaar dat onze droom voor ons huwelijk op deze manier tastbaar wordt.”

Johan en Ruth Claes-Stoffelen

› Ruth en Johan

© R.

ONZE 'PAPPIE' IN DE HEMEL

WAT BIDDEN WIJ IN HET ONZEVADER?

*“Heer, leer ons bidden”, vroegen de leerlingen aan Jezus (Lucas 11, 1) Hij leerde hun het Onzevader. Zij gaven het door aan de volgende generatie christenen. En zo ging het door, van generatie op generatie, tot op vandaag. De tekst van dit Gebed des Heren klinkt ons vertrouwd in de oren. We bidden het zonder erbij na te hoeven denken. De nieuwe vertaling van het Onzevader biedt ons een uitgelezen kans om weer stil te staan bij de betekenis van de verschillende bedes. **Wat zeggen we als we bidden zoals Jezus het ons leerde?** Deze vraag staat centraal in een reeks van zes artikelen over het Onzevader. De aanspreking ‘Onze Vader die in de hemel zijt’ bijt de spits af.*

Myriam Smits

Drie woorden uit de aanspreking trekken onze aandacht: onze, Vader en hemel. Wat betekenen deze woorden in het gebed dat Jezus ons leerde?

Onze

Het Gebed des Heren begint met ‘onze’. Het beginwoord is niet ‘mijn’, maar ‘onze’. Dat woord maakt verbinding. Daarbij maakt het niet uit of je het gebed alleen in een kamer bidt dan

wel samen in een gemeenschap, verzameld in een kerkgebouw. Alleen al door het bidden van het Onzevader word je opgenomen in een groter geheel. We staan met andere woorden niet alleen. We mogen ons verbonden weten met anderen. Andere mensen, die net als wij, God met Vader aanspreken.

Wie zijn die ‘anderen’? Zijn het alleen de mensen die ook het Onzevader bidden? Of moeten we het ruimer zien? In het Evangelie leert Jezus ons een Vader kennen die “de zon laat opgaan over goeden en slechten en het laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen” (Matteüs 5, 45). God is een Vader voor alle mensen. Hij nodigt ieder uit om mee te doen aan de realisatie van zijn rijk.

Vader

In het Gebed des Heren wordt God aangesproken met Vader. Op zich is dat niet bijzonder. Ook religies van het Oude Nabije Oosten gebruikten de term ‘vader’ om de godheid aan te spreken. In Egypte werd de farao zelfs beschouwd als de zoon van de oppergod. Bij de Joden lag het echter enigszins anders. Een bloedverwantschap met God was voor hen onvoorstelbaar. In het Oude Testament wordt er dan ook niet zo vaak gesproken over God als vader. En als het toch gebeurt, dan zijn de betreffende passages te duiden vanuit het verbond dat God met zijn volk Israël sloot. Hier ontmoeten we een zorgzame God die bekommerd is om zijn volk. Hij heeft hen uit Egypte bevrijd en trekt met hen mee. Vaak is echter Israël ontrouw aan het verbond. De aanklacht van deze ontrouw wordt dikwijls verwoord met een verwijzing naar een vader-zoonrelatie.

“Hij is toch uw Vader, Hij heeft u verwekt. Hij heeft u gemaakt en het leven gegeven” (Deuteronomium 32, 6).

“De zoon eert zijn vader, de knecht zijn meester. Maar als Ik de vader ben, waar is dan de eerbied voor Mij? En ben Ik de meester, waar is dan de vrees voor Mij? Dat zegt Jahwe van de machten tot u, priesters, die mijn naam minacht. En gij vraagt dan nog: ‘Waardoor minachten wij uw naam?’” (Maleachi 1, 6).

En omgekeerd gebeurt het ook. Als Israël tot inkeer komt, vraagt het God om erbarmen. Israël verwijst dan naar de bijzondere relatie van God met zijn volk. Daarbij gebruikt de profeet Jesaja het woord vader.

“En toch, Jahwe, zijt Gij onze vader. Wij zijn de leem, Gij zijt de boetseerder, wij allen het werk van uw hand. Jahwe, wees niet te zeer vertoornd. Gedenk niet eeuwig onze schuld; zie op ons neer, wij zijn allen uw volk” (Jesaja 64, 7-8).

De God van Israël laat zich kennen als een barmhartige God. Zo zingt de psalmist:

“Niet naar onze schulden behandelt Hij ons, niet naar onze zonden maakt Hij het met ons: zo hoog als de hemel is boven de aarde welft zich zijn genade over wie Hem wil vrezen; zo ver de zonsopgang is van de avond, doet Hij verre van ons hetgeen wij misdeden. Een vader zich over zijn kinderen ontfermend zo ontfermt zich de Heer over wie Hem wil vrezen” (Psalm 103, 10-13).

In het Nieuwe Testament komt het woord ‘Vader’ vaak voor. Alleen in de vier evangeliën al wordt het woord zo’n 163 keer voor God gebruikt.

“ ‘Abba, Vader,’ zo bad Hij (n.v.d.r. Jezus), ‘voor U is alles mogelijk; laat deze beker Mij voorbijgaan. Maar toch: niet wat Ik maar wat Gij wilt’” (Marcus 14, 36).

› Een veelvoud aan Heilig Harten van Jezus, weerspiegeling van de oneindige barmhartigheid van onze Vader.

› 'In de hemel' verwijst ook in ons dagelijks taalgebruik naar iets bijzonders. In onze verbeelding eten we er rijstpap met gouden lepeltes.

Uit deze passage blijkt dat Jezus in zijn gebed tot God het Aramese woord 'Abba' gebruikt. Dit Aramese woord wordt zelfs in de oorspronkelijke Griekse tekst van het Evangelie opgenomen. Bijzonder is dat dit woord uit de kindertaal komt. Met 'Abba' roept een kind vanaf jonge leeftijd zijn vader aan. En als het de volwassen leeftijd bereikt, blijft het dezelfde aanroep hanteren. Wij zouden 'pappie', 'paps' of 'papa' zeggen. Ook andere oudere mensen werden met de roepnaam 'Abba' aangesproken. Het getuigde van eerbied voor deze personen. Het gebruik van dit woord wijst op een bijzondere relatie met God. Voor de Joden was dit een brug te ver: zo familiair kun je niet met God omgaan. Jezus kon dit wel doen omdat Hij Gods Zoon is.

"Niemand heeft ooit God gezien; de Eniggeboren Zoon, die in de schoot des Vaders is, Hij heeft Hem doen kennen" (Johannes 1, 18).

"Alles is Mij door mijn Vader in handen gegeven. Niemand weet wie de Zoon is behalve de Vader; en wie de Vader is behalve de Zoon en ieder aan wie de Zoon het wil onthullen" (Lucas 10, 22).

Jezus leerde zijn leerlingen God kennen als een Vader. Hij is een Vader die weet wat zijn kinderen nodig hebben.

"Vraag je dus niet bezorgd af: Wat zullen we eten? Wat zullen we drinken? Wat zullen we aantrekken? Want naar dat alles zijn de heidenen op zoek. Jullie hemelse Vader weet wel dat je dat allemaal nodig hebt" (Matteüs 6, 31-32).

Een Vader ook die bezorgd is om de kleinen.

"Zo ook wil jullie Vader in de hemel niet dat een van deze kleinen verloren gaat" (Matteüs 18, 14).

Toen de leerlingen aan Jezus vroegen "Heer, leer ons bidden" (Lucas 11, 1), leerde Jezus hun het Onzevader. Ook al is het niet in de tekst overgeleverd, we kunnen er met grote zekerheid van uitgaan dat Jezus zijn leerlingen leerde in het gebed God met Abba aan te spreken. Dit kunnen we afleiden uit de brieven van Paulus. In navolging van Jezus beschouwden de leerlingen van Jezus God ook werkelijk als Vader en spraken Hem aan met dat bijzondere woord 'Abba'.

"De geest die gij ontvangen hebt, is er niet een van slaafsheid, die u opnieuw vrees zou aanjagen. Gij hebt een geest van kinderschap ontvangen, die ons doet uitroepen: Abba, Vader!" (Romeinen 8, 15).

"En het bewijs dat ge zonen zijt: Hij heeft de Geest van zijn Zoon in ons hart gezonden, die roept: Abba, Vader!" (Galaten 4, 6).

In de hemel

God die we aanspreken met Onze Vader, krijgt in het Gebed des Heren nog een specificatie: 'die in de hemel zijt'. Met enige regelmaat verwijst Jezus in zijn onderricht naar zijn Vader die in de hemel is. Denk maar aan de Bergrede (Matteüs 6). De zin "en je Vader die in het verborgene ziet, zal het je lonen" klinkt als een soort refrein. Of de verwijzing naar de hemelse Vader, zoals hierboven reeds duidelijk werd (Matteüs 6, 32 en 18, 14).

"Jullie zullen dus onverdeeld goed zijn, zoals jullie hemelse Vader onverdeeld goed is" (Matteüs 5, 48).

"Want als jullie de mensen hun overtredingen vergeven, zal je hemelse Vader ook jullie vergeven" (Matteüs 6, 14).

Met 'de hemel' duiden we de plaats aan waar alles volmaakt is. Ook in ons dagelijks taalgebruik verwijst dit woord naar iets buitengewoons. De omschrijving 'die in de hemel zijt' onderscheidt God duidelijk van onze aardse vaders. Hij is een Vader bij uitstek. Ook al licht in de liefde van goede ouders iets op van Gods liefde, er blijven oneffenheden. Zij zijn nog niet volmaakt. Onze Vader die in de hemel is, overtreft onze aardse vaders en moeders. In die zin is Hij dan ook een echte 'hemelse' Vader.

In navolging van Jezus mogen wij ook God met onze Vader aanspreken. Niet zomaar een aardse vader maar een Vader die in de hemel is. Een Vader die we leren kennen in de schoot van het gezin, of binnen de grotere familie van Gods kinderen. Het gezin dat volgens de Bijbel ook een plek is voor de catechese van de kinderen (*Amaris Laetitia*, 16).

Geraadpleegde literatuur:

F. de Grijs, *Het Onzevader uitgelegd aan Peter B.*, Baarn, 1984

G. Lohfink, *Het Onzevader opnieuw uitgelegd*, Antwerpen, 2016

M. Steen, *Een Vader die geborgenheid schenkt en ons uitdaagt*, in *Communio* 40(2015)34-44

R. Stockman, *Onze Vader. Het gebed dat Jezus ons leerde*, Antwerpen, 2013

VAREN OVER DE BAREN

JOERI FLEERACKERS IS TOT PRIESTER GEWIJD

De Heer zegent zijn volk met vrede. Dit vers uit psalm 29 koos Joeri Fleerackers uit Deurne-Zuid als leidraad voor zijn priesterwijding. Op 20 november, feest van Christus-Koning, wijdde mgr. Johan Bonny hem tot priester in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen. "Deze leuze is een heel bewuste keuze vanuit mijn stage bij mensen in de straatpastoraal", verduidelijkt Joeri. "Het is oorlog en storm in hun hart. Ze verlangen naar vrede en rust, vertrouwen ze me toe." Zelf vond de kersverse priester rust en vrede toen hij zijn roeping op het spoor kwam. Nu wil hij een tochtgenoot zijn voor anderen, niet enkel voor wie naar de mis komt op zondag, maar ruimer voor al wie zoekt naar de zin van zijn leven.

Ilse Van Halst

Wanneer groeide het verlangen bij jou om priester te worden?

Ik kom uit een typisch Vlaams gezin uit de jaren 1980. Doorheen het jaar gingen we niet naar de mis, enkel op hoogdagen of bij speciale gelegenheden zoals mijn eerste communie of vormsel. Mijn herinneringen aan 'Kerk' situeren zich vooral op dat vlak. Merkwaardig genoeg herinner ik me ook het bezoek van paus Johannes Paulus II aan ons land in 1985. Ik was toen een uk van vijf. Mijn ouders vertellen nu graag dat ik toen de paus imiteerde. Zij vatten post beneden aan de trap, terwijl ik uit het vliegtuig kwam, minzaam groette en de trap afdaalde. (lachend) Niet dat dit mijn priesterroeping bepaalde, maar de man liet een diepe indruk na. Er was een zaadje geplant ...

Je studeerde en ging werken als zorgkundige op de ziekenwagendienst in Antwerpen. Wanneer ontdekte je dat geloven je leven zin en richting geeft?

Ik studeerde twee jaar verpleegkunde in Leuven, maar maakte mijn studies niet af. Ik zette de boel graag op stellen, genoot volop van het leven en zocht mijn heil in wereldse geneugten. Als ik nu op deze fase van mijn leven terugblik, besef ik dat het een vorm van zoeken was naar mijn plek op de aardbol. Met geloof was ik toen nog niet echt bezig.

Beetje bij beetje begon ik te beseffen dat dit een leeg bestaan was. Ik zag in dat het me niet echt gelukkig maakte. Vooral toen mijn vader ernstig ziek werd, begon ik na te denken over de zin van het leven. Wat wil ik aanvangen met mijn leven? Blijf ik de boel op stellen zetten of wil ik een andere weg inslaan? Zo kwam ik terug op het spoor van het geloof.

Gelukkig ontmoette ik toen een aantal mensen die me op de goede weg gezet hebben. Ik noem hen vaak 'mijn profeten', maar het zijn eigenlijk profeten van God op mijn weg. Zo hing ik vele uren aan de toog met broeder Robert, missionaris van het Heilig Hart en verantwoordelijke van het jeugdhuis in Borgerhout. Hij vertelde honderduit over de missies in Congo, over God en geloven, over het leven. Hij heeft me voorgeleefd wat het concreet betekent om een gelovig mens te zijn. Dat was een kantelmoment in mijn leven. Toen ben ik terug beginnen zoeken. Ik wist welke richting ik uit moest, maar nog niet goed welk pad ik best nam. Beetje bij beetje vond ik de weg naar het geloof en de Kerk terug.

Priester worden gaat een stap verder. Hoe kwam je op het spoor van je priesterroeping?

Op een dag stonden mijn collega en ik in de ziekenwagen te wachten aan het Ziekenhuis Sint-Augustinus. Ik wipte even binnen in de prachtige kapel om een kaarsje te branden. Dat moment zal me steeds bijblijven. Toen had ik voor het eerst een godservaring. Ja, wanneer je bidt tot de heilige Geest, kan het gebeuren dat hij effectief langskomt. (Joeri pauzeert even.) Naarmate je met Jezus op weg gaat en Hem leert kennen, groeit er iets in je hart. Nu besef ik dat ik op dat moment een keuze gemaakt heb. Of beter gezegd, ik sprong en gaf me over aan Hem.

In 2005 trad ik in bij de norbertijnen in Tongerlo. Het leek me de meest voor de hand

© Alles De Wilde

liggende manier om Jezus te leren kennen. Ik herinner me nog dat ik dat ook letterlijk antwoordde aan de novicemeester wanneer die peilde naar mijn motivatie. Toen hij daarop verder polste: “Wil je dan priester worden?”, antwoordde ik nog: “Nee, dat niet.”

Vier jaar lang toefde ik in de abdij. Het waren waardevolle jaren. Zonder die tussenstop was ik nooit priester geworden. Vier jaar lang leefde ik een leven van gebed en ging ik intiem om met Jezus. Ik was altijd bij Hem. Hij was als een soort spiegel voor me, waardoor ik nog scherper inzag dat Hij mijn weg en mijn leven was.

Maar die weg lag niet langer in Tongerlo?

Nee, dat realiseerde ik me gaandeweg. Beetje bij beetje leerde ik de priesterroeping in mij onderscheiden. Ik voelde dat de Heer me riep om priester te worden, maar hoe? Al snel zag ik in dat ik dit niet kon waarmaken in een abdij, niet omdat het leven binnen de abdijsmuren niet zinvol zou zijn, maar omdat het vanaf het begin van mijn roeping duidelijk was dat ik vanuit mijn missionaire ingesteldheid naar buiten wil treden. Mijn weg ligt in de wereld. Zo koos ik er bewust voor om mijn priesterstage te doen in de straatpastoraal. Ik wil op zoek gaan naar mensen die in het duister leven aan de rand van onze maatschappij. Voor deze mensen, die niet meetellen in onze samenleving, wil ik er zijn, net zoals Jezus er voor hen was.

Die roep van God heeft me nooit angst ingeboezemd. Natuurlijk komen er heel wat vragen en twijfels op je af. Vragen en twijfels die ook Mozes heeft doorgemaakt. Ze maken je onzeker, doen je soms uitvluchten verzinnen of de andere kant opkijken. Maar bovenal brengt het me rust en vrede me geroepen te weten. Zoveel mensen zijn zoekend vandaag. Het is ongelooflijk fijn als je in waarheid kunt ontdekken wat je roeping is. Ik wens dat iedereen toe-

Zie je er tegenop om priester te worden in een priesterarme tijd, waarin Kerk en geloof onder druk staan? Ben je bang overvraagd te worden?

Vergeet niet dat ik geboren ben in 1980 en niet in een echt katholiek gezin ben opgegroeid. Dat zijn twee voordelen. Ik ben niet belast met een nostalgisch verlangen naar het verleden. Voor mij is de huidige kerkelijke situatie niet abnormaal. Ik beschouw ze bijgevolg niet als een probleem maar als een kans.

Iedereen weet dat de toekomst van de Kerk niet ligt in de huidige structuren. Hoeveel mensen gaan er op zondag nog naar de kerk? Slechts een handjevol. Wij meten de gezondheid van de Kerk af aan de kwantiteit, maar gaan daarmee volledig voorbij aan wat christen-zijn werkelijk is. Christen ben je niet, christen word je voortdurend. Het is een opdracht, je hele leven lang. Dat is net wat ik wil doen. Ik wil met mensen op weg gaan, niet enkel met wie naar de mis komt op zondag, maar ruimer met iedereen die zoekt naar de zin van zijn leven. Ik wil hun tochtgenoot zijn. Ik heb het geluk gehad om mensen te mogen ontmoeten die me hebben laten zien wie zin geeft aan mijn leven. Dat hoop ik op mijn beurt te kunnen betekenen voor anderen.

Je gaat aan de slag in de federatie Ekeren. Zet je de deur open voor iedereen?

Ik hoop dat ik een goede herder mag zijn voor die parochiegemeenschappen, maar ook voor wie buiten die gemeenschap valt. Het klinkt als een cliché, maar is het niet voor mij. Als een herder zijn schapen hoedt, moet hij zich voegen naar de kudde. Hij zit niet achter een bureau om de lakens uit te delen. Nu eens loopt hij voor zijn kudde om een poortje te openen of de weg te wijzen, dan weer loopt hij achteraan om

verloren schapen op te vissen, nog een andere keer vind je hem midden in de kudde.

En ja, ik zet de deur open, maar niet om binnen te blijven wachten op al wie wil afkomen, maar om zelf door die deur naar buiten te gaan en in de wereld te gaan staan. Want daar is het te doen. Vaak vragen mensen aan mij: “Hoe krijgen we jonge mensen terug naar de Kerk? Jij bent zelf jong. Jij moet daar toch een kijk op hebben.” Wel, je krijgt hen niet zomaar terug naar de kerk. Dat zal niet meer lukken. Wij moeten leren om het kerkgebouw te verlaten en te getuigen van ons geloof in al zijn radicaliteit in de wereld. De Kerk moet daarheen gaan waar de mensen zijn en niet wachten tot ze zelf naar haar komen. Vijftig jaar geleden vond je hen in het kerkgebouw, vandaag is dat al lang niet meer zo.

Daarmee heb ik niet gezegd dat kerkgebouwen niet belangrijk zijn. Ik vergelijk het vaak met kanovaren. Als je enkel aan een kant roeit, zal je kano in een cirkel rondtollen en mogelijk zelfs kapseizen. Als je aan beide kanten roeit, blijf je mooi op koers en kom je vooruit. Ik vertaal: sociale inzet is prima, maar is niet het monopolie van de Kerk en heeft bij gelovige mensen spirituele voeding nodig. De zondagse viering in de kerk is het hoogtepunt van het christelijke leven, maar blijft theorie als ze niet vertaald wordt in daden. Kortom, als gebed-liturgie en sociaal engagement in evenwicht zijn, krijg je een vruchtbare samenwerking. Dan blijft geloven geen dode letter, maar wordt het concreet en authentiek.

Roepingenpastoraal organiseert op 27-29 januari en 21-23 april een weekend om mannen tussen 17 en 35 jaar te helpen een eventuele priesterroeping te onderscheiden. Info op www.roepinginveelvoud.be.

VAN STEEN NAAR SPIRIT

KERKENPLANNEN KADEREN IN EEN DYNAMISCHE TOEKOMSTVISIE

Een dalende kerkpraktijk. Een minderend aantal priesters. Steeds meer kerken die 'leeg' staan. Tegelijk stijgt het kostenplaatje voor het onderhoud, om niet te spreken over eventuele restauratiewerkzaamheden. Kortom, de kerkelijke toekomst ziet er niet zo rooskleurig uit. Toch moeten we er ons voor hoeden om te opteren voor een begrafenisscenario waarbij we alles een stille dood laten sterven. In zijn begeleidend schrijven bij het kerkenplan voor de stadsregio Antwerpen doet mgr. Johan Bonny zijn visie uit de doeken, die verder reikt dan louter een (her) bestemming van stenen. "We zijn een dynamische kerkgemeenschap en willen ons niet zieltogend terugtrekken in een donker hoekje. Misschien moet dat in de toekomst op een andere manier, in een nieuw jasje, maar we willen blijven getuigen van onze katholieke identiteit."

Ilse Van Halst

Van steen naar spirit: het lijkt een immense stap, maar de kloof is minder groot dan je op het eerste gezicht zou denken. De denkoefening over de toekomst van onze kerkgebouwen draait immers niet alleen om het perspectief van het kerkgebouw, maar ook om het perspectief van de kerkgemeenschap. "We moeten ons dus niet afvragen: Welk kerkgebouw voor welke kerkgemeenschap?", aldus onze bisschop, "maar ook: Welke kerkgemeenschap voor welk kerkgebouw?" Die vraag kun je volgens hem enkel adequaat beantwoorden vanuit een duidelijke visie op de weg die je wilt gaan. Voor mgr. Bonny is die weg er een van geloof in de toekomst van de katholieke gemeenschap in ons bisdom. "Deze overtuiging heeft een dubbele drijfveer", legt hij uit. "Een: we geloven in de intrinsieke waarde van het christelijk geloof en van de kerkgemeenschap. Twee: we geloven in de zending van de katholieke gemeenschap voor de opbouw van een humane en vreedvolle samenleving."

Concreet betekent dit dat we er ons moeten voor hoeden enkel te kijken met de bril 'wat is er niet meer' of 'wat is er nog', maar ook en vooral 'wat zou er best zijn' en 'wat willen we mogelijk maken'. Kerkgebouwen zijn immers "meer dan bakstenen en boekhouding", benadrukt mgr. Bonny. Voor hem draait alles rond de vraag: "In welke samenleving willen wij binnen twintig, veertig, zestig jaar wonen? Hoe willen we kansen scheppen en ruimte bieden voor een gedi-versifieerd religieus en levensbeschouwelijk aanbod, zeker in de meest 'strategische' of 'risicovolle' buurten van onze stadsregio?"

Meteen mag het duidelijk zijn dat je deze denkoefening best kadert in een langetermijnvisie, want, zo waarschuwt onze

bisschop, "met een eenmalige verkoop ben je op korte termijn misschien van kosten af, maar heb je op lange termijn weinig maatschappelijke bewegingsruimte gewonnen". In een adem wijst hij ook op het gevaar onherroepelijk te snijden in het sociale weefsel door al te snel gebouwen op te geven. "Wie de knooppunten opdoekt, moet zich niet verwonderen dat nadien ook het netwerk verdwijnt", waarschuwt hij. Dat wil hij absoluut vermijden. Het sociale weefsel was in het verleden een belangrijke bekommernis van de katholieke Kerk en dat blijft zo in de toekomst, stelt hij nadrukkelijk. "Kerken gaan ook over een netwerk van buurtvorming, ontmoeting en verbondenheid, dienstbetoon en solidariteit. Voor welke sociale netwerken willen we de nodige ruimte voorzien?" Ook dit veronderstelt een langetermijnvisie.

Sportzaal?

Hierbij is het belangrijk om het symbolische karakter van het kerkgebouw en alles wat eromheen gebeurt voor ogen te houden. "Die symboliek raakt niet enkel het verstand, maar ook en vooral het hart en de ziel van mensen. Een kerk kan niet neven- of herbestemd worden zonder aan die symbolische betekenis en aan diepe gevoelens te raken", klinkt het stellig. "Wie in bepaalde landen kerkgebouwen bezocht die ooit aan een andere religieuze traditie werden toegekend, of voor een niet-religieus gebruik bestemd (winkel, restaurant, sportzaal), kent het gevoel van voor een gebouw te staan dat symbolisch 'in tegenspraak is met zichzelf' en als zodanig op lange termijn een plaats van betwisting of frustratie blijft."

Tegelijk wijst de bisschop op de unieke historische waarde van vele kerkgebouwen,

© Oliver Lins

➤ *Op een persconferentie op 11 oktober in het Provinciehuis doet mgr. Bonny de kerkenplannen voor de stadsregio Antwerpen uit de doeken.*

zowel qua architectuur als qua kunstpatrimonium. Hij is dankbaar voor de steun van de overheid, monumentenzorg en andere betrokken diensten bij onderhoud en restauratie van dit patrimonium, maar betreurt ook “de tegenspraak, verwarring of verlamming die soms ontstaat als diverse overheden en diensten zich over een dossier buigen”. Dat doet hem de vraag stellen naar “de verhouding tussen ‘zorgen voor het verleden’ en ‘zorgen voor de toekomst’ in en rond een beschermd monument”. Meteen legt hij een aantal pertinente vragen op tafel: “Hoe kan de zorg voor de historische waarde van een gebouw gecombineerd worden met de zorg voor een soepel en creatief gebruik ervan in de toekomst? Het gebouw is van steen, maar de gemeenschap errond niet. Welke instantie bemiddelt of beslist wanneer tegengestelde belangen of diensten met elkaar in conflict komen? Hoe kan een geklasseerde entiteit toch deel uitmaken van een nieuw project, en omgekeerd?”

Bovendien heeft de denkoefening over de toekomst van de kerkgebouwen alles te maken met de verantwoordelijkheden van onze bisschop: voor alle ‘Vlaamse’ of ‘witte’ parochiale geloofskernen die in nieuwe pastorale eenheden met elkaar worden verbonden; voor alle katholieke gelovigen die uit andere landen of continenten naar hier komen; voor alle katholieke gemeenschappen die behoren tot een zogeheten ‘oosterse ritus’ of ‘oosters-katholieke Kerk’; voor kerkelijke congregaties, groepen of (nieuwe) bewegingen die vanuit hun eigen inspiratie of zorg een initiatief neerzetten. Daarnaast heeft mgr. Bonny ook aandacht voor de niet-katholieke christenen die naar ons bisdom komen en aankloppen met de terechte vraag naar een passend kerkgebouw. Tot slot groeit in Antwerpen het

aantal christelijke groepen zonder kerkelijke binding, doorgaans actief in ‘omgeturnde’ private huizen, voormalige winkels of garages. “Hoewel zij geen structurele binding hebben met de klassieke kerken, moeten we hen meenemen in de planning van het christelijke verhaal”, meent onze bisschop. De algemene teneur is duidelijk: christelijke kerkgebouwen moeten prioritair openstaan voor katholieke of christelijke gemeenschappen.

Tot slot is de toekomst van het kerkgebouw gekoppeld aan de toekomst van de pastorale eenheid waarin het zich bevindt. Het kerkelijk landschap van ons bisdom maakt momenteel een overgangsbeweging van parochies, dekenaten en federaties naar pastorale eenheden. Die evolutie bepaalt mee de toekomst van de aanwezige kerkgebouwen, aldus onze bisschop: “Welke rol kan dat bepaalde kerkgebouw het best vervullen, welke gemeenschap(en) kan (kunnen) er best in samenkomen of welke activiteit kan er best in plaatsvinden, gelet op de maatschappelijke en kerkelijke context van de ‘pastorale eenheid’ waarin het zich bevindt?”

Verrassing

Bij deze denkoefening en het uitwerken van een langetermijnvisie steekt mgr. Bonny zijn hoofd niet in het zand. Hij weet dat de evidentie van mispraktijk en geloven is weggefallen: “Vandaag is geloven voor velen een zaak van aarzelen en zoeken, van een stille plek waar symbolen en teksten iets anders mogen oproepen, van een verrassende ontmoeting met een stuk van Bach in een overigens stille of verlaten kerk, van een niet-zakelijke plek waar mensen kunnen stilvallen midden de drukte van hun

bestaan, van een sacrale ruimte waarin kunst of een kunstenaar iets van de andere dimensie mag oproepen. Juist daar situeert zich de zending van de kerkgemeenschap: zoeken naar nieuwe vrijplaatsen voor zinzoekers, voor diepte en sacraliteit, voor het geheim van leven en sterven.” Dat heeft zo zijn gevolgen voor het gebruik van een kerkgebouw. “De vraag is dus niet of we deze of gene kerk nog nodig hebben voor de zondagsmis en een uitvaart”, vat onze bisschop samen, “maar hoe ze een zinvolle plek kan worden voor zoekende, denkende mensen vandaag?”

Belangrijke gesprekspartners in deze materie zijn de kerkbesturen die al jaren het beste van zichzelf geven voor ‘hun’ parochiekerk, weet onze bisschop. “Als onze kerkgebouwen er nog staan, en meestal in goed verzorgde staat, dan is dat in grote mate te danken aan de gemotiveerde, competente en vooral ook onbetaalde toewijding van deze kerkbesturen.”

In heel dit verhaal is de toekomst van de brede periferie een even belangrijk aandachtspunt als die van het (relatief) kleine historische centrum. Hoe de Kerk in de pluriforme periferie van Antwerpen aanwezig kan zijn, is een vraag met een onzekere uitkomst, beseft mgr. Bonny, maar hij kiest er nadrukkelijk voor om aan deze aanwezigheid te blijven werken. “Liever dan kerken in de periferie te verkopen of af te breken, wil ik samen met andere partners zoeken welke religieuze of sociale bestemming zij kunnen krijgen.”

GETUIGEN, BEGELEIDEN EN ONDERSCHIEDEN

DPR BRAINSTORMT OVER HET GEZIN

› Kies je voor de snelste route? De meeste ecologische? De landelijkste? Of nog een andere ... Er zijn verschillende routes mogelijk, het einddoel blijft hetzelfde.

Zwijgen over relatie en gezin kan voor de Kerk geen optie zijn, schreef mgr. Johan Bonny in 2012 in de visietekst van en voor ons bisdom: 'Een houtskoolvuur met vis erop en brood'. Een vernieuwde aanpak van de gezinspastoraal was een van de uitdagingen die hij naar voren schoof. Op zijn vraag werkt de Diocesane Pastorale Raad (DPR) op zijn drie bijeenkomsten van dit werkjaar 2016-2017 verder aan het thema van het gezin. Centraal staat de vraag welk advies omtrent huwelijks- en gezinspastoraal de DPR aan de bisschopsraad kan geven vanuit de exhortatie van paus Franciscus.

Christa Damen

"In onze diocesane gespreksronde kwam het gezin niet erg uit de verf. Het is wellicht kenmerkend voor onze tijd. De band tussen gezin en Kerk is niet meer evident. Er heerst een schroom in de Kerk om over relatie, gezin, kinderen en opvoeding te spreken. En omgekeerd: mensen vinden het moeilijk om in het gezin over geloof en Kerk te spreken", stelde onze bisschop reeds vast in de visietekst (hoofdstuk 5). "Misschien omdat huwelijk en gezin vandaag een broze realiteit geworden zijn. Misschien omdat ook onder christenen het huwelijk of het gezin van velen niet heeft kunnen standhouden. Misschien omdat het echte of vermeende standpunt van de Kerk in verband met huwelijk, seksualiteit,

echtscheiding, nieuw samengestelde gezinnen of homoseksualiteit op weinig begrip kan rekenen. In de samenleving zijn deze thema's aan de orde van de dag. Zwijgen over relatie en gezin kan daarom voor de Kerk geen optie zijn."

Ondertussen gebeurde ook een en ander in de wereldkerk. Paus Franciscus riep twee bijzondere synodes over het gezin samen. Ter voorbereiding van de synode in 2014 vonden in Vlaanderen, ook in ons bisdom, heel wat gesprekken plaats. Onze bisschop pende zijn verwachtingen neer in een veel besproken brief en oogste tal van reacties, ook internationaal. De net opgestarte DPR wijdde in datzelfde jaar al twee bijeenkomsten aan het thema 'gezin, kerkgemeenschap en geloofs-overdracht' en na de publicatie van *Amoris Laetitia* in het voorjaar van 2016 nodigden we professor Thomas Knieps uit om een eerste inkijk te geven in deze postsynodale exhortatie. Kortom, we hebben ons reeds goed ingewerkt in de thematiek en zetten dit jaar de brainstorming verder.

Op de eerste bijeenkomst op 29 oktober las Hans Debel, professor theologie aan het Grootseminarie van Brugge, de exhortatie vanuit een pastorale invalshoek. Hij legde drie uitdagingen voor. "Eerst en vooral moeten we in een begrijpelijke taal getuigen van de vreugde van huwelijk en gezin", bepleit Debel. "Verder moeten we als Kerk verloofden én gehuwden begeleiden bij het uitbouwen van hun relatie. Tot slot vraagt paus Franciscus dat we de kunst ontwikkelen van de onderscheiding met het oog op integratie." Een geanimeerde gedachtewisseling in gespreks-groepen bracht interessante benaderingen aan het licht: "We kunnen zelf getuigen zijn van de vreugde van de liefde, authentiek, elk vanuit ons concrete leven", "Als Kerk kunnen

we oog hebben voor de groei in relaties, voor het engagement van mensen en hen daarbij daadwerkelijk ondersteunen, ook als het moeilijk wordt" en "We kunnen dit concreteriseren in rituelen en door het aanbieden van vorming."

In zijn slotwoord spoorde onze bisschop aan de thematiek in een breder perspectief te plaatsen. Hij stipte drie elementen aan: "We moeten de zwakheid van onze kerk-gemeenschap vandaag onder ogen zien. Ze werkt in de realiteit van vandaag en met beperkte krachten. We moeten beseffen dat we niet alles kunnen. Vervolgens moeten we nadenken over een groeiperspectief naar en in het huwelijk en over eventuele rituelen onderweg. En soms leidt onze levensweg naar zijn eindbestemming via een andere route dan onze gps in eerste instantie aangaf. Als kerk-gemeenschap moeten we met deze mensen mee blijven gaan."

Tijdens de nabespreking stelde het bureau van de DPR vast dat we ons moeten oefenen in het onderscheiden. De complexiteit van de thematiek maakt dat het diocesane beleid keuzes zal moeten maken. Door op de volgende vergadering in maart concreet aan de slag te gaan en te onderscheiden, hopen we als DPR een aantal prioriteiten te kunnen distilleren die wij belangrijk achten voor de gezinspastoraal in ons bisdom. In juni ronden we ons werk over dit thema af met een gegrond advies voor de bisschopsraad, met name een stappenplan voor een diocesane aanpak tijdens de komende jaren.

WAARDERING, COACHING EN SYNERGIE

NAAR EEN CATECHETISCHE GEMEENSCHAP

© Emilia Kuppens

We evolueren van een klassieke invulling van de catechese als welomlijnde taak van een specifieke groep vrijwilligers naar een catechetische gemeenschap: dat is een van de vele uitdagingen voor de nieuwe pastorale eenheden. In de visietekst 'Een houtskoolvuur met vis erop en brood' verduidelijkt mgr. Johan Bonny: "De vraag klinkt steeds luider hoe de kerkgemeenschap als geheel een 'catechetische gemeenschap' kan zijn: een gemeenschap waarin allen zich geroepen voelen om te werken aan hun eigen geloofsgroei en aan die liturgie en sacramenten. Een gemeenschap waarin ieder met geloofsvorming of catechese te maken heeft, als gever of als ontvanger." 'Relevant' legde zijn oor te luisteren te velde. Drie sleutelwoorden blijken van belang: coaching, waardering en synergie.

Johan Govaerts

Ook al is hij nog jong, pastoor Bart Rombouts van de PE Sint-Franciscus in Hoogstraten heeft al enkele jaren ervaring met het organiseren van vormselcatechese zonder catechisten. "We opteren voor de formule waarbij een groep van een tiental ouders instaat voor de organisatie van de catechese", legt hij uit. "Ze

doen dit samen met iemand van de plaatselijke kerngroep en/of de pastor en de plussers. Per twee of drie bereiden de ouders elk één activiteit voor. Ze kunnen hiervoor terugvallen op beschikbaar materiaal uit voorgaande jaren. Tijdens de ouderavond in september vragen ze ondersteuning aan andere ouders." Hij vervolgt: "Alle activiteiten vinden plaats op een zaterdag, met aansluitend een viering in de kerk. Dat is het meest praktisch. Bovendien zijn de meeste ouders dan vrij. Het koor is aanwezig en ondersteunt de samenzang, wat het geheel een feestelijk cachet geeft." Dit model van catechese vraagt wel enige coaching, beseft Rombouts. "De ervaring leert dat het aanspreken van ouders tijd en energie vraagt. Wanneer een tweede of derde kind uit hetzelfde gezin wordt gevormd, is het gemakkelijker om afspraken te maken. Doorgaans ervaren ouders het als positief wanneer ze nauwer betrokken worden bij de catechese. Bovendien biedt deze formule de kans om jongere mensen uit de parochiegemeenschap beter te leren kennen."

Ook in de pastorale regio van Herenthout, een pastorale eenheid in wording, worden krachten gebundeld met respect voor ieders inbreng en eigenheid. "De voorbereiding op de eerste communie is een samenspel van parochie, ouders en scholen", schetst Emilia Kuppens, pastoraal verantwoordelijke Herenthout en federatiecoördinator regio Herentals. "In drie ingroeiensamenkomsten op zondagochtend ontdekken ouders en kinderen op een creatieve wijze de drie grote delen van de eucharistie: welkom, woord en tafel. Aansluitend wonen ze samen met de parochianen de viering bij waarin ze zich gaandeweg meer thuis voelen. Nadien wordt nagepraat bij een tas koffie." De scholen ondersteunen deze voorbereiding door vooraf in de klas de liedjes in te oefenen. Alle kinderen krijgen bovendien een cd met de liedjes zodat ze die thuis kunnen inoefenen.

In Deurne plukt de vormselcatechese de vruchten van de groei naar een pastorale eenheid en het zoeken naar synergie. "De vormselcatechese in Deurne-Zuid startte vanuit een samenwerking van de Sint-Jozefparochie met de parochie Lodewijk van Montfort. Later groeiden we naar een gezamenlijk spelmoment en vieringen met de parochies Sint-Rochus en Pius X en versmolt de werking tot één gezamenlijke catechese", getuigt Steven Massart, catechist-vrijwilliger. Elk pastoraal werkjaar vierden de vormelingen in één viering mee met de plaatselijke gemeenschap. "We trokken mee aan de kar om gezamenlijke startdagen te organiseren voor alle catechesegroepen uit Deurne, werken samen met de plussers van Borsbeek en reiken de hand naar Ziekenzorg, de werkgroep liturgie, de kosters enzovoort", vertelt hij enthousiast verder. "En in het kader van de nieuwe pastorale eenheid maken we ons op om samen te werken met de parochies Borgerhout Extra Muros."

Steven besluit: "Telkens als ik in een andere parochie kom, zoek ik naar wat me raakt en laat ik me erdoor inspireren om dat ook in mijn thuisparochie te laten groeien. Wanneer ideeën met elkaar gedeeld worden, ontstaat iets nieuws. Openheid en nieuwsgierigheid zijn essentieel. Wie enkel vasthoudt aan wat al is, creëert geen ruimte voor ontmoeting of verwondering. We hebben onze samenwerking maar bereikt door klein te beginnen met één project waarvoor we ons samen engageerden: een startdag, een viering, een catechesemoment. Al doende groei je naar elkaar. Daarbij zijn niet enkel geduld en doorzettingsvermogen belangrijk, maar ook de moed om samen nieuwe dingen te durven proberen. Behoud wat werkt en laat los wat niet aanslaat! Het gaat er uiteindelijk toch om hoe je samen Kerk vormt en zo Gods koninkrijk gestalte geeft."

GROEP IN DE KIJKER

DRIE OP EEN RIJ

› Fabio, Thomas en Ghislain

*Met drie zijn ze. Wat hebben ze gemeen? Niet hun afkomst. De ene komt uit Brazilië, de ander uit Indonesië, de derde uit Kameroen. Drie verschillende continenten. Evenmin hun moedertaal of cultuur. **Wat hebben ze dan wel gemeen? Het geloof dat Jezus het centrum is van het bestaan, hun gedrevenheid om de wereld te leren kennen, hun antwoord op de roep om missionaris te worden en hun keuze voor de scheutisten.** Fabio Teixeira, Thomas Hendrikus en Ghislain Toussé zijn drie dertigers. Op vraag van onze bisschop en met instemming van de overste van Scheut zullen zij zich de komende jaren vestigen in een pastorie in Deurne en vandaaruit mee gestalten geven aan een missionaire Kerk in Antwerpen.*

Lea Verstricht

Het leven van een missionaris is best boeiend. Ze getuigen van een open geest, zien uitdagingen, doen veel en verscheiden ervaringen op, en staan altijd dicht bij mensen. En ze leven liefst ook in een gemeenschap, waar maaltijden belangrijke momenten zijn om het leven te delen met elkaar.

Het klinkt aanlokkelijk, maar eenvoudig is het niet altijd. Ze moeten ook gehoorzaamheid

leren. Anderen – de oversten – bepalen immers waarheen je gezonden wordt dan wel of je eerst nog wat gaat studeren. En in de ervaring van Fabio, Thomas en Ghislain is dat zelden de persoonlijke voorkeur. Het zich laten leiden door anderen is iets dat geleerd moet worden, en waar iemand alleen maar rijker van wordt. Ook dat hebben ze inmiddels ervaren. Een missionaris moet voortdurend klaarstaan om te vertrekken naar andere en onbekende oorden. Een rugzak neemt hij niet mee. Eens ter plekke leert hij creatief zoeken met wat daar aanwezig is naar wegen om Jezus te verkondigen of het Evangelie tot leven te brengen. Hij moet leren houden van de lokale cultuur waarin hij terecht komt en beseffen dat hij ook daar op heilige grond staat.

Zo ruilt de Braziliaan Fabio de Filipijnen voor België, de Indonesiër Thomas diende na zijn islamstudies in Caïro en Rome in zijn thuisland, en Ghislain uit Kameroen verliet “zijn eerste liefde” Senegal voor Antwerpen. Waar ook ter wereld ze ingezet worden, het is hun missie om de liefde van God zichtbaar te maken en het Evangelie te verkondigen. Dat dit in de Belgische samenleving niet zo vanzelfsprekend is als in de andere oorden waar ze opgroeiden of reeds werkzaam waren, is hen ondertussen duidelijk geworden. Fabio bijvoorbeeld liet de twee grootste katholieke landen ter wereld achter zich om naar onze sterk geseculariseerde en geïndividualiseerde samenleving te komen. “Hier moet een priester zichzelf heruitvinden”, klinkt het. In de ogen van de jonge missionarissen is de Kerk veel te afwezig in onze samenleving. Waar was ze bijvoorbeeld in het gevecht tegen het handelsverdrag CETA tussen de Europese Unie en Canada, of waar is ze als het gaat over mensenrechten? In de Nederlandse les – want de drie worden volop ondergedompeld in een taalbad – horen ze tot hun verbazing van medecursisten dat deze

“nog nooit met een priester hebben gesproken”. Mensen gaan niet meer naar de kerk, stellen de drie vast, maar omgekeerd verwonderen ze zich er ook over dat de Kerk zo weinig naar de mensen gaat.

Ze dromen ervan om de vertrouwde plekken waarop de Kerk hier speelt open te breken: “We willen een ander gelaat van God laten zien dan datgene waarvan mensen zich afgekeerd hebben.” Dat begint met kleine dingen: mensen groeten op straat of in de tram bijvoorbeeld. Ook in hun eigen gemeenschapsleven willen ze de liefde van God zichtbaar maken, en zo getuigen van het feit dat samenleven met verschillende culturen echt wel mogelijk is. Voordien kenden de paters elkaar immers niet. Momenteel brainstormen ze volop over een uniek project waarin hun missionaire gedrevenheid zich kan ontwikkelen en dat ten goede komt aan de Antwerpse Kerk. “Kerk-zijn betekent voor ons vooral een levende gemeenschap vormen, waarin mensen elkaar tegenkomen en samenwerken als vriend, als broer of zus. We dromen van volle kerken, omdat God belangrijk is, omdat het geloof een goede begeleider is in het mensenleven.” Taal vormt in hun ogen dan ook de grootste uitdaging. Niet alleen die moeilijke Nederlandse taal, maar ook de taal van mensen en vooral van jongeren. “Welke taal spreken zij? Welke taal verstaan zij? En verstaan we hetzelfde als de woorden ‘liefde’ of ‘gemeenschap’ klinken?”

Na een eerste ontfronterende kennismaking met onze seculiere samenleving beginnen ze vol hoop en vertrouwen aan hun opdracht in Antwerpen. “We proefden al van de lekkere Belgische keuken, van de vriendelijke mensen, van de Belgische humor. Met de steun van Gods liefde en van de ‘cultuur van Scheut’ moet dit zeker lukken. Daarvan zijn we overtuigd.”

© Jan Kint

ESTAFETTE

EEN VRIJWILLIGER UIT DE KERK AAN HET WOORD

Willy Stieners, Limburger, wereldburger en ondertussen ook gelovig geëngageerd Antwerpenaar, engageert zich in zijn parochie en zijn wijk.

“De Sint-Jan de Doperparochie lijkt een kleine verscholen parochie. Op het Antwerpse Zuid gelegen tussen de imposante kerken van Sint-Laurentius en Sint-Michiel huist in deze relatief kleine kerk, gebouwd in een voormalige garage, een bescheiden maar warme gemeenschap. Grote troef is het gemeenschapslokaal Ter Elst dat in het kerkgebouw geïntegreerd is. Duvel-doet-al voor dit zaaltje is Willy Stieners.

Toen de parochie midden de jaren zeventig ontstond, was Willy net in Antwerpen aanbeland. De dreigende sluiting van de mijn van Waterschei, waar hij toen bovengronds als bediende werkte, en de liefde voor zijn echtgenote lokten deze Limburger naar de Koekenstad. Willy maakte de geboorte van de parochie mee, groeide ermee op en bouwde er zelf aan mee. Ontstaan vanuit de buurparochie Sint-Laurentius in tijden van groei, wisselt Sint-Jan de Doper vandaag gebedsdiensten en eucharistievieringen in een mooi ritme af.

Voor Willy primeert de hechte band tussen de parochianen. De ontmoetingsruimte Ter Elst speelt daarin een essentiële rol. Na de zondagsviering blijven er wekelijks een veertigtal mensen napraten, maar ook in de loop van de week wordt het kleine zaaltje intens gebruikt. “Soms iets te intens”, zucht

Willy met een glimlach. “Er kruipt toch heel wat werk in: zorgen dat het zaaltje proper blijft, contact leggen met de gebruikers, de sleutel overhandigen én opvolgen dat je hem op tijd terugkrijgt, de voorraad op peil houden.” Soms staat Willy voor dag en dauw klaar om alles tijdig terug in orde te krijgen. Maar dat loont de moeite. “Het is een leuke taak”, erkent hij. “Je ziet de hele wereld hier passeren in feestjes, quizzes, familiebijeenkomsten enzovoort.”

In de gang van de kerk wijst Willy op enkele grote foto's van de parochie. Ze werden genomen op feestelijke momenten zoals de 35ste verjaardag, de 40ste verjaardag en onlangs de 45ste verjaardag van de parochie. “De haren van onze gemeenschap worden alsmear grijzer, en dus is de toekomst onduidelijk”, doet echtgenote Yvonne haar duit in het zakje.

Willy's engagement stopt niet aan de kerkmuren. Tijdens zijn beroepsloopbaan was hij reeds syndicaal actief en nam hij meermaals deel aan de sociale verkiezingen. Zo belandde hij in de ondernemingsraad van het bedrijf waar hij jarenlang administratief bediende was. “Dit jaar ben ik zestig jaar aangesloten bij de vakbond”, vertelt Willy niet zonder trots. Met zijn pensionering ging zijn inzet voor de vakbond als vanzelfsprekend

over in een engagement in de Christelijke Arbeidersbeweging op het Antwerpse Zuid. “Op dit moment trekken we nog met z'n tweeën aan de kar. We nemen initiatieven, maar zoeken vooral naar nieuwe samenwerkingsverbanden”, aldus Willy. Zo groeide vanuit Beweging.net het initiatief 'De Slimste Straat', een buurtquiz die inmiddels aan zijn zesde editie toe is. In 2013 werd 'Het Uiterste Zuid' uit de grond gestampt, een ludiek fietsevenement met een race voor buurtbewoners rond het gerenoveerde gebouw Den Bell, dat toen net in gebruik was genomen als het nieuwe zenuwcentrum van de stedelijke administratie. Tot vandaag zetten Willy en zijn maat hun schouders onder dit evenement.

Inzet in de buurt én in de parochie: het is in de ogen van Willy een vanzelfsprekende combinatie. Dat vertaalt zich ook in een straat waar iedereen zich met elkaar verbonden voelt en een parochie waarin hij zich prima thuis voelt.

”

Jan Kint

© Het Uiterste Zuid

© Het Uiterste Zuid

© Het Uiterste Zuid

DE KIOSK

MEDEDELINGEN

WIJDING

Joeri **Fleerackers**, geboren in Borgerhout op 4 december 1980, werd op zondag 20 november 2016 door de bisschop tot priester gewijd in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen. Hij werd benoemd tot lid van de priesterequipe voor de parochies van de federatie Ekeren, met ingang van 20 november 2016, voor een periode van zes jaar.

BENOEMINGEN

De Vlaamse bisschoppen benoemden kanunnik Luc **De Fleurquin**, priester van het bisdom Antwerpen, tot gerechtvicaris van de Interdiocesane Rechtbank van Tweede Instantie voor een periode van drie jaar. Meteen werd besloten de administratieve zetel vanaf 1 januari 2017 opnieuw onder te brengen in het bisdom Antwerpen. De Interdiocesane Rechtbank van Tweede Instantie werd in 1994 opgericht door de Vlaamse bisschoppen van België als kerkelijke rechtbank van beroep voor de Vlaamse bisdommen en de Nederlandstalige vicariaten van het aartsbisdom Mechelen-Brussel.

André **Claessens**, missionaris van het Heilig Hart, federatiecoördinator van Ekeren, werd met ingang van 20 november 2016 benoemd tot lid en moderator van de priesterequipe voor de parochies van de federatie Ekeren, voor een periode van zes jaar.

Steven **Goetschalckx** werd met ingang van 1 januari 2017 benoemd tot hoofdeconoom van het bisdom, voor een periode van vijf jaar.

Margareta Greet **Scheers**, pastoraal werkster, voorheen pastoraal ziekenhuiswerkster in het Heilig Hartziekenhuis in Mol, in de PE De Heilige Apostelen, werd met ingang van 1 juli 2016 benoemd tot pastoraal ziekenhuiswerkster in het Psychiatrisch Centrum Sint-Amedeus in Mortsel, voor een periode van zes jaar.

Eline **Vandendriessche** werd met ingang van 1 november 2016 benoemd tot jongerenpastor voor het Vicariaat Antwerpen, meer bepaald in de federatie Antwerpen-Centrum, voor een periode van zes jaar.

Jan **Van Gerven** werd met ingang van 12 november 2016 benoemd tot parochievicaris in de pastorale eenheid Elia, voor een periode van zes jaar.

Paul **Verhulst** werd met ingang van 20 november 2016 benoemd tot lid van de priesterequipe voor de parochies van de federatie Ekeren.

Ingrid **Wuyts**, pastoraal werkster, voorheen parochieassistente in de federatie Merksem, werd met ingang van 1 oktober 2016 benoemd tot pastoraal ziekenhuiswerkster in het AZ Klina in Brasschaat, in de PE Heiligen Jacobus & Antonius, voor een periode van zes jaar. Zij blijft pastoraal rusthuiswerkster in het WZC Sint-Bartholomeus in Antwerpen-Merksem.

STOPZETTING

Paul **Eylenbosch**, pastoraal werker, nam per 1 november 2016 ontslag als pastoraal ziekenhuiswerker in het Psychiatrisch Centrum Bethanië, Zoersel, *Sint-Antonius*.

Luc **Van Damme** nam per 1 januari 2017 ontslag als hoofdeconoom van het bisdom.

Het bisdom Antwerpen heeft afscheid genomen van Hilde **Van Linden** als coördinator van het CCV in het bisdom. Zij wordt in deze functie opgevolgd door Myriam Smits en Sybryn Leirs, die samen de nieuwe contactpersonen vormen tussen de werking van het diocesane CCV en het bisdom. Hilde volgt dit jaar een eigen studietraject.

De bisschop stelt er prijs op bij deze gelegenheid zijn medewerkers van harte te danken.

OVERLIJDEN

Armand (Guillaume-Joseph) **Berghmans**, pater van de congregatie van de Heilige Geest, overleed in Lier op 17 november 2016. Hij was voormalig meewerkend priester in het WZC Heilig Hart in Nijlen. Hij werd geboren in Ruisbroek op 7 mei 1927 en ontving de priesterwijding op 14 september 1968.

Jos **Dries**, voormalig diaken in Essen, overleed in Essen op 11 november 2016. Hij werd geboren in Essen op 14 augustus 1930 en tot diaken gewijd op 30 oktober 1983.

Renaat **De Vijlder**, priester van het aartsbisdom en voormalig godsdienstleraar in Brasschaat en Berchem, overleed in Berchem op 14 oktober 2016. Hij werd geboren in Antwerpen op 12 december 1922 en werd tot priester gewijd op 4 april 1948.

Willy **Notelteirs**, voormalig pastoor in Herentals, Onze-Lieve-Vrouw, overleed in Lier op 15 november 2016. Hij werd geboren in Broechem op 24 augustus 1934 en tot priester gewijd op 22 juni 1965.

Herman **Van Aert**, voormalig bisschoppelijk vicaris van ons bisdom, overleed in Zoersel op 31 oktober 2016. Hij werd geboren in Meer op 28 september 1936 en werd tot priester gewijd op 8 juli 1961.

Raymond **Van Mol**, voormalig godsdienstleerkracht te Berchem en Berlaar, overleed in Kontich op 1 november 2016. Hij werd geboren in Neerpelt op 21 september 1921 en werd tot priester gewijd op 27 mei 1945.

› Op 13 november sloot mgr. Johan Bonny de Heilige Deur van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal die hij op 13 december 2015 plechtig opende ter gelegenheid van het Jubeljaar van de Barmhartigheid. Daarmee gaf hij gehoor aan de oproep van de paus om in elk bisdom gelovigen de kans te geven door de Deur naar binnen te gaan om genade en vergeving te krijgen. In het voorbije jaar passeerden er 37.820 mensen, gemiddeld 105 per dag. Onder hen mensen van parochies, bewegingen, religieuzen, scholen, bijzondere groepen zoals dak- en thuislozen, ouderen, kinderen, mensen met een beperking, zeemannen en sportclubs en heel wat (toevallige) voorbijgangers. 32.500 kaartjes met een vers uit de Bijbel werden mee naar huis genomen evenals 36.845 opdrachten voor een daad van barmhartigheid om thuis of in de omgeving in de praktijk te brengen. Elke dag stond een groep enthousiaste vrijwilligers paraat om de pelgrims te onthalen, hen de weg te wijzen, een gesprek aan te knopen of de stilte in de kapel te bewaren. Er was ook steeds een priester beschikbaar voor een gesprek en voor het sacrament van de verzoening. Uit de enthousiaste reacties van bezoekers bleek dat dit warm onthaal sterk geapprecieerd werd. Ook de vrijwilligers putten veel voldoening uit hun engagement. Voor het pastorale team is het dan ook een uitgemaakte zaak dat er een vervolg moet komen. "Paus Franciscus heeft een deur van barmhartigheid geopend en wij willen die open houden", maakt Pieter Wieërs zich sterk na een eerste evaluatie. "We denken aan vrijwilligers die bezoekers aan de ingang van de kathedraal welkom heten en tijd maken om te luisteren, een gesprek te houden of in de nieuwe taveme, naast de sacristie, een kopje thee of koffie te serveren. We denken aan priesters die regelmatig aanwezig zijn voor de biecht en aan nog veel meer." Wordt ongetwijfeld vervolgd.

© Karin Aernout

© Johan Govaerts

HALLO 2017

In dialoog als kwetsbare mensen. Onder dit motto zoomt 'Hallo 2017' in op ziekte, beperking, verlies en echtscheiding. Een aantal mensen getuigen vanuit hun kwetsbare levens- en kerkervaring. Nadien volgt een waaijer aan informatieve en meeleeft-werkwinkels. Tussendoor kun je allerhande tips vergaren op een infomarkt. De dag besluit met een bemoedigend woord van onze bisschop.

Voor wie? Al wie zich betrokken voelt bij de pastorale zorg in parochie, federatie, pastorale eenheid, onderwijs, ziekenhuis, woon-zorgcentra, psychiatrie, bijzondere jeugdzorg, gevangenispastoraal, jeugd-pastoraal, jeugdbeweging, religieuzen en bewegingen.

Wanneer? Op maandag 8 of dinsdag 9 of woensdag 10 mei, telkens van 19.30 tot 22.15 uur en op 9 mei ook 's namiddags van 13.30 uur tot 16.15 uur.

Waar? Provinciaal Vormingscentrum, Smekenstraat 61, 2390 Malle.

Inschrijven? Bij voorkeur online via www.hallo2017.be. Anders per e-mail naar hallo2017@ccv.be of telefonisch op 03 287 35 83.

Prijs? Vrije bijdrage op de dag zelf.

JUBILARISSEN 2017

Volgende diocesane priesters, actieve reguliere priesters, diakens en pastorale werk(st)ers jubileren in 2017. Proficiat!

29/11 Norbert Wauters, *priester*
13/12 Hugo Depoorter, *diaken*
20/12 Nicolaas Gorts, *regulier priester*

10 jaar (2007)

10/01 Marianne Van der Geest, *pastoraal werkster*
04/02 Chris Adriaenssens, Donatienne de Borman, Linda Hermans, Naomi Van der Velden, *pastoraal werksters*
15/04 Vincent Ceulemans, *regulier priester*
27/05 Marcin Derdziuk, *regulier priester*
16/06 Dirk Van den Broeck, *priester*
14/07 Callistus Okponenwu, *priester*
02/12 Mieke Cools, Bart Dewaele, Marc Janssens, Riet Smulders, Leen Vandervoort, *pastorale werk(st)ers*

50 jaar (1967)

18/02 Herman Van Gorp, *priester*
24/06 Ivo Morael, Mark Vranken, Marcel Willem, *priesters*
25/06 Jozef Uytdewilligen, *priester*
27/06 Louis Van Lommel, *priester*
29/06 Guido Van Dyck, *priester*
01/07 Alfons Soontjens, *priester*
09/07 Marc Decroos, *regulier priester*

60 jaar (1957)

15/06 Mgr. Paul Van den Berghe, *emeritus bisschop*
01/09 Juul De Ceuster, Ludo Docx, Karel Eilers, Michel Van Bostraeten, Jean Van der Veken, Carl Van Tichelen, Jef Verlooy, *priesters*

65 jaar (1952)

27/01 Marcel Van Lommel, *priester*
20/07 Roger Lafon, Renaat Lembrechts, Roger Raes, Frans Sanders, Edward Van Laken, *priesters*

Wie lijsten publiceert, loopt het risico fouten te maken of onvolledig te zijn. Een pijnlijke zaak. We excuseren ons daarvoor bij voorbaat en hopen dat je ons de bijkomende jubilarissen signaleert, zodat we ook hen kunnen vermelden. Dank!

25 jaar (1992)

16/02 Leo Peeters, *diaken*
18/02 Hilde Sas, *pastoraal werkster*
22/02 Lydia Van de Bosch, *pastoraal werkster*
24/05 Jef Smits, *priester*
21/06 Jan Dehond, *priester*
25/06 Jeanne Stoffels, *pastoraal werkster*
28/06 Lieven Snyers, *priester*
12/09 Johan De Pauw, *regulier priester*
19/10 Ludwien Mortier, *pastoraal werkster*
25/10 Ferdinand Reyms, *diaken*
28/10 Angèle De Schutter, *pastoraal werkster*
15/11 Jos Schoenmaekers, *diaken*
22/11 Maria Anthonis, Alma Jaspers, *pastoraal werksters*; Hedwig Van Peteghem, *diaken*

© Filip Ceulemans

› De Grote Markt in Lier is nu nog de grote leegte. Op 24 maart 2018, over anderhalf jaar, komt De Passie naar Lier. Dit multimediaal event met tekst, muziek, dans en projectie brengt het verhaal van de laatste dagen van het leven van Jezus op een eigentijdse en toegankelijke manier. Noteer de datum alvast in je agenda. Info op info@passie.be.

GRASDUINEN IN DE BIJBEL

De Bijbel is het fantastische verhaal van de wonderen van Gods barmhartigheid, schrijft paus Franciscus in zijn apostolische brief *Misericordia et misera* van 20 november waarmee hij het Jaar van de Barmhartigheid afsluit. In een adem pleit hij ervoor om de Heilige Schrift beter te leren kennen. Het CCV wil het nieuwe jaar alvast goed beginnen en zet de Bijbel centraal in haar gloednieuwe vormingsbrochure nieuwe stijl. De eerste vormingsbrochure nieuwe stijl, die gelanceerd werd tijdens de Hallo-dagen vorig jaar, liep immers ten einde in december.

De Bijbel geldt als een boek waarin wij onze oorsprong herkennen, inspiratie ten leven vinden, toetsen wat wij doen en steeds opnieuw ontdekken wie wij zijn. Het Bijbelse verhaal is er een waarin wij mensen mogen worden. Het zet ons voortdurend in het perspectief van God, Jezus en de Geest. Het verhaal vertelt van God die zijn volk op weg stuurt, met hen meegaat en zo een gezamenlijke geschiedenis schrijft. Die gezamenlijkheid krijgt de ultieme vorm in de mensgeworden zoon van God. Jezus uit Nazareth wordt de Christus die ons leert hoe wij ons te verhouden hebben tot God die onze Vader is. En die belofde op zijn beurt dat de Geest ons verder zou leiden. Wij werden toen niet losgelaten, en vandaag evenmin. Een metgezel begeleidt ons tot nu toe. In tijden waarin dat niet altijd duidelijk is, is het goed om de Bijbel ter hand te nemen. En vooral om ons te laten verrassen door dat Bijbelse verhaal en zo onszelf opnieuw

te ontdekken, en helder te krijgen wat we te doen hebben als christenen.

CCV biedt je in het voorjaar verschillende mogelijkheden om de oorsprong en de inspiratie van ons christen-zijn te (her)ontdekken.

- Bijbel Centraal. Jezus als Rabbi in

Matteüs: Wat hebben wij te leren van Jezus? Matteüs, de evangelist, schetst een beeld van Jezus als een leermeester die geen schrik heeft om te onderrichten, en massa's mensen toespreekt. Laten wij ons ook nog bevragen door de radicaliteit van zijn woorden? En door zijn vraag 'Wie ben ik voor jou?' (Matteüs 16, 15) Zes maandagavonden geven de kans om je daarin te verdiepen en te zien wat dit betekent voor jouw leven.

- We laten ons ook begeleiden en vormen door exegeten of Bijbelkenners. Egbert Rooze voorziet tien voormiddagen om de **Mozescyclus** te leren kennen. Mozes is een centrale figuur in de verhalen van de uittocht en bevrijding uit Egypte. De leider van een troep vluchtelingen in de woestijn. Wie was die figuur? Waardoor liet hij zich leiden? En wat zeggen die verhalen ons vandaag, in onze samenleving? Het thema van bevrijding is het meest oorspronkelijke en belangrijke thema in het Oude Testament. Uitkijken dus. Verder verzorgt Rooze op 26 januari de traditionele dag in het kader van de Gebedsweek voor de eenheid van de christenen. Dan zal hij het hebben over de Thorarepubliek.

Paul Kevers, eveneens een Bijbelkenner, zal samen met ons de teksten over **de profeten Elia en Elisa** bestuderen. Het zijn van de eerste profeten die het volk Israël kende. Wanneer en waar staan profeten op? Wat hebben ze te zeggen? En hoe gaan ze zelf om met hun visionaire gave? Zeven voormiddagen in het voorjaar.

- Ook het culturele luik bespeelt Bijbelse thema's. In maart kun je komen luisteren naar **De Zeven Laatste Kruiswoorden** van Jezus, 'vertelmenten' op muziek gezet door Haydn enkele eeuwen geleden, en vandaag vertaald door Willem Vermandere. Voor CCV brengen Vermandere en Geert Hendrix, de dirigent van het geheel, een voorprogramma om ten volle te kunnen genieten van deze avond.

- En in mei worden we in de kapel van de Merksplas-Kolonie verwacht voor een theatervoorstelling **Uw rijk kome**, met de laagdrempelige ondertitel 'Jezus voor beginners'. Deze voorstelling wordt gevolgd door een nagesprek met de acteurs en het publiek.

Profiteer van deze mogelijkheden om je batterijen op te laden, om je inspiratie te voeden, om je leven terug perspectief te geven. Meer info: www.ccv.be/antwerpen/vorming, of via onze nieuwsbrief.

Lea Verstricht

DOORKIJK

BEZINNING

› *Het altaar van de clarissen in Stabroek en de lezer met een doek van de heilige Clara, gemaakt door een vorige generatie zusters, gedreven naaisters. Hoewel slotzusters leven zij vandaag niet meer achter een tralie die hen afsluit van de wereld. Daarom verwerkte de architect op vraag van de gemeenschap de symboliek van die tralie in de verticale lijnen van het altaar. Het is als het ware een aansporing om het 'slot' steeds in alle vreugde te bewaren in 't hart.*

EEN ENGEL MET STERKE SPIEREN

“

Waak en bid altijd. Heilige Clara

”

Gods naam heiligen. Dat kan ons in onze kleinheid wel eens een onbegonnen werk lijken. Hoe begin je daaraan? Zijn wij wel beschikbaar genoeg voor anderen in ons dagelijks leven? Worden we niet al te dikwijls geleefd?

Als net geproteste claris woon ik samen met mijn vier medezusters in Stabroek. Dit jaar heb ik mijn 'geloften voor het leven' afgelegd in de handen van onze moeder abdis omringd door mijn medezusters en de zussen en broers die ik de voorbije tien jaar 'door Hem, met Hem en in Hem' mocht ontvangen. Met achtenveertig lentes ben ik – wat men noemt – een late roeping.

Als contemplatieve slotzusters organiseren we onze dag zo dat God een centrale plaats heeft in ons leven. Veel mensen denken anno 2016 nog steeds dat wij hele dagen in onze kapel zitten te bidden. Uiteraard zijn we meer dan anderen terug te vinden in gebed. Maar naast werken en bidden, zetten wij ook wel eens een stapje in de wereld, om te winkelen of om op doktersbezoek te gaan. Net daar ligt voor onze roeping de uitdaging om godgericht te blijven: om beschikbaar te blijven als een instrument van God. "Waak en bid altijd", zegt de heilige Clara. Klinkt goed, maar hoe doe je dat dan?

Niet alleen bij ons, ook bij heel wat gelovige mensen leeft het verlangen naar gebed, alleen komen we er vaak niet aan toe. Het is herkenbaar voor ieder van ons. En toch. Stroomt Gods vrede niet in ieder van ons? Hoe kan ik in het dagelijks leven uw naam heiligen?

Voor mij ligt de uitdaging erin om in de vele hoekjes en kantjes kansen te vinden om mijn gehele wezen tot God te richten. Het is een levensgesteldheid geworden te mogen leven in grote dankbaarheid om de voor ons mensen klein ogende dingen.

En zo gebeurt het dat ik op een mooie zomerdag in onze wagen stap en naar de tandarts rijd. In Boechout moet ik stoppen voor een rood verkeerslicht op een erg druk kruispunt. Links van mij ligt de grote moderne eindhalte voor tram en bus. "Dit is echt een plek waar mensen voortdurend komen en gaan ...", bedenk ik net als mijn oog op een stilstaande wagen valt midden op dat drukke kruispunt. "Wat een ongelukkige plek om te blijven staan. God, nee, die heeft motorpech ..."

Tot mijn verbazing rijden alle wagens met een boog om de geblokkeerde wagen heen. Niet één ziet om of heeft ook maar aandacht voor de pech van de onfortuinlijke automobilist, laat staan dat iemand vraagt of hij kan helpen.

Blijkbaar was het die dag mijn beurt om barmhartige Samaritaan te zijn. Ik ben dan wel geen mecanicien, toch kan ik er niet omheen. Met mijn

kruisje op mijn hart 'schiet' ik als vrouw deze onbekende moslim te hulp. Zo mooi en eenvoudig is mijn gebed geworden sinds ik slechts verlang om God een centrale plaats te geven in mijn leven. In die geest van eenvoud van wat gebed kan zijn, parkeer ik onze wagen aan de overkant en loop ik dapper het gevaarlijke kruispunt op. Maar kijk, ik ben al niet meer de enige. Plots komt er van de andere kant een man toegesnel. Warm begint mijn hart te glimlachen: 'een engel met sterke spieren'.

Geven is ontvangen. Een kleine daad om er te mogen zijn voor anderen. Je in alle openheid beschikbaar stellen voor die ander is ook zijn of haar welgemeende dankbaarheid ontvangen. Een warme blik en een stevige handdruk met een welgemeend "merci!" is even Gods aanwezigheid tastbaar maken voor de wereld.

Diep onder de indruk vervolg ik mijn weg. Voor wie verlangt naar gebed – om Gods naam te mogen heiligen, te pas of te onpas – is de geleendheid nooit ver weg.

*Zuster Lieve Boschmans,
claris in Stabroek*

› *Lieve Boschmans*

ONZE JONGEREN

Jongerenpastoraal IJD - Antwerpen • ijdontwerpen@ijd.be • 03 454 11 44

BBQ bij de Poolse gemeenschap.

ZE RULDEN HUN SOFA VOOR STAPSCOENEN

Vorige zomer trokken bijna vier miljoen jongeren uit alle hoeken van de wereld samen naar Krakau in Polen. Bij hen ook een driehonderdtal Vlaamse jongeren die met IJD de barmhartigheid van de Vader ontdekten. Op een terugkomdag zes maanden later blikken we met een aantal van hen terug. In welke mate keren Elina, Jonas, Shinya en Roy geestdriftig en bezield terug van deze Wereldjongerendagen? En weten ze zich uitgedaagd door de oproep van paus Franciscus om het 'sofa-geluk' in te ruilen voor stapschoenen.

Elina (18), Jonas (19), Shinya (16) en Roy (21)
Elina is dagelijks bezig met atletiek en Joka, een jongerenkamp waarbij ze een week meeleeft in de zorgsector. Jonas en Roy studeren in Leuven en Antwerpen en zitten op kot. Shinya besteedt al haar vrije tijd aan bowling. Vier jongeren, elk hun eigen bezigheden en hobby's, maar met één gemeenschappelijke ervaring: de Wereldjongerendagen (WJD) in Krakau.

Geprikkeld door de warmte van de ontmoeting
Jonas hoorde voor het eerst van de WJD op kot in Leuven. "Medestudenten die deelnamen aan de WJD in Madrid vertelden vol vuur over wat ze daar hadden beleefd. Hoewel ze niet naar Krakau trokken, hadden ze me overtuigd van het unieke van deze jongerenontmoeting."

Ook Elina hoorde enthousiaste klanken over de Wereldjongerendagen. Nieuwsgierig geworden ging ze op zoek hoe ze zich kon inschrijven. Roy en Shinya werden letterlijk meegenomen door anderen naar de WJD. Wat deze jongeren bindt, is het verhaal van ontmoeting met andere gelovige jongeren dat hen over de streep trok om in te schrijven.

Zes maanden na de Wereldjongerendagen
"Sinds de WJD ben ik vaker met mijn geloof bezig", getuigt Roy. "Voordien prijkte het op de laatste plaats in het rijtje van drukke bezigheden en kwam het er vaak niet van, maar nu maak ik er bewust tijd voor omdat ik er nood aan heb." Ook bij Shinya kreeg geloof een meer prominente plaats in haar leven: "Ik vind steun in vier zaken: mijn bowling, twee heel dichte vrienden en mijn geloof. Sinds de WJD ga ik geregeld bewust in gesprek met God, of wissel ik van gedachten over geloven met jongeren met wie ik een intense band heb opgebouwd tijdens die jongerenontmoeting." "Sinds de WJD voel ik me sterker staan in mijn geloof. Nu durf ik ook aan anderen te getuigen over mijn geloof. Ik merk ook dat het me vlotter afaat", vult Jonas aan. "Het kleurrijke bandje van de WJD rond mijn pols is vaak

een gespreksopener. Anderen merken het op, spreken me erover aan en stellen me allerlei vragen over mijn geloof." Elina beleeft haar geloof nu heel persoonlijk: "Was het vroeger iets dat ik had meegekregen van thuis uit, dan heeft het nu voor mij een heel waardevolle invulling gekregen."

Om het met de woorden van de terugkomviering te zeggen: "Ze werden geraakt door de ontmoeting met de wereldkerk, door de woorden van de paus, door het delen van ervaringen met andere Vlaamse jongeren. Hun leven is voorgoed veranderd. Ze zijn een gelukkiger mens geworden. Dankbaar. In de ervaring van deze dagen barmhartig aangeraakt door de Vader."

Oh ja, en alle vier zijn al aan het sparen voor de volgende wereldjongerendagen in Panama in 2019 ...

Thijs Van den Brande

Terugkomviering na de WJD in Krakau.

Foto's: © IJD

READY TO PLAY

Water, naam, olie, licht, brood en wijn, en handen. Zes symbolen die een belangrijke rol spelen bij het vormsel. IJD ontwikkelde een leuke en actieve methode om met een groep vormelingen kennis te maken met de plaats en de betekenis van elk van deze symbolen in het vormsel. Aan de hand van een boerengolf gaan jongeren negentig minuten aan de slag. Een aanrader om je vormselcatechese eens op een andere manier aan te pakken.

Meer info via antwerpen@ijd.be

ONTMOETING BIJ DE WATERPUT

“ELKE JONGERE VERLANGT OM GELUKKIG TE ZIJN; WIJ CHRISTENEN GELOVEN DAT GOD DE BRON IS, WAARUIT JE HET DIEPSTE GELUK KUNT PUTTEN”

Een vrouw komt met een lege kruik naar de waterbron. Zoals het water in haar kruik is opgebraakt, is haar leven leeg gelopen. Mislukte relaties, weggesmeten kansen, altijd maar geven en onvoldoende nemen, zich steeds inzetten en weinig herbronnen. Ze is op zoek naar wat water om haar dorst te lessen. Bij de bron spreekt iemand haar aan. Wat doet ze?

Wat betekent deze ontmoeting bij de bron vandaag voor ons? Herkennen we ons in de vrouw uit het verhaal? Zijn we op zoek naar levend water?

IJD en CCV ontdekken dit samen met alle vormelingen uit ons bisdom op zaterdag 18 maart in en rond de kathedraal. Aan de hand van verschillende werkwinkels maken we in verbondenheid kennis met de hoopvolle boodschap: God is onze bron, dankzij wie wij enthousiaste mensen worden vol van geloof. Om het in één woord te vatten: **begeestering**.

Meer info via anis.fayt@ijd.be

ONTDEK DE JEUGD

Tarcisius is een groep misdienaars en gelovige jongeren uit Hoogstraten, maar ook ver daarbuiten, die op regelmatige basis samenkomen om te delen in geloof en plezier te maken.

Meer info via <https://www.facebook.com/tarcisius10/>

WAS JIJ ERBIJ?

© Jan Kint

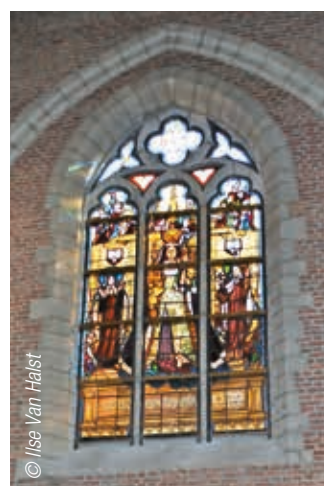
› De liefde van de mens gaat door de maag. Meer dan driehonderd bezoekers met verschillende religieuze en culturele achtergronden schoven samen aan tafel op het interreligieus dessertbuffet dat het Vicariaat Antwerpen organiseerde bij de start van de Week van religie en zingeving. Ze deden zich te goed aan lekkers van de Indonesische katholieke gemeenschap, moslims, Mormonen, het Joods Forum, de Roemeens-orthodoxe kerk, de Koptische christenen, Hare Krishna, de taalcuristen en Afrikaanse vrouwen van De Loodsen, Variant enzovoort, en smeedden ondertussen banden van vriendschap.

© Johan Govaerts

› Twijfelend achteromkijken, steun zoeken bij elkaar of mijmerend naar boven turen. Waren de negentien jongeren en volwassen tijdens de viering op 31 oktober in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal aanvankelijk nog wat onwennig en zenuwachtig, tijdens de viering traden ze vol vertrouwen naar voren om het vormsel te ontvangen uit handen van onze bisschop en thuis te komen bij de Heer.

› In de kapel van het Elzenveld in Antwerpen schitteren opnieuw bijzondere zeventiende- en negentiende-eeuwse glasramen van heiligen en religieuze taferelen. De restauratie was al enige jaren bezig en is nu succesvol afgerond. De operatie was een huzarenklus omdat de panelen hun stevigheid hadden verloren. Bovendien was het een moeilijke evenwichtsoefening tussen maximaal behoud van het historisch materiaal en een voldoende reiniging. Het Elzenveld, vroeger buiten de stadsmuren gelegen, werd in 1238 de plek waar het eerste opvanghuis voor zieken in Antwerpen werd ondergebracht. In 1258 aanvaardde de lekengemeenschap van broeders en zusters de regel van Sint-Augustinus. Van de oorspronkelijke gasthuishoeve is niets meer overgebleven. Het oudste nog gave gebouw is het schip van de kapel, opgericht rond 1400 en uitgebreid met een ruim koorgedeelte tijdens de jaren 1442-1460. Na jarenlange bewoning verliet de religieuze orde op 12 januari 1989 het klooster en vestigde zich in een nieuw rustoord. Vandaag is het Elzenveld in bezit en beheer van het OCMW Antwerpen.

© Ilse Van Halst

© Jan Kint

› Dit najaar vierde de Koptisch-orthodoxe Kerk een bijzondere viering in de Heilig Hartkerk in Deume. De Koptische gemeenschap bestaat uit mensen van Egyptische afkomst. In en om Antwerpen woont een flinke gemeenschap die wekelijks viert in een veel te kleine kapel in Oud-Berchem. De samenhang binnen de gemeenschap is groot. Toen hun bisschop Anba Arseny half oktober dan nog eens op bezoek kwam, was de opkomst groot. Reden te over om voor deze dag onderdak te vinden in één van de Deumese kerken.

› Vrijwilligers zijn liefdeswerkers. Rekenen op een ander geeft me perspectief om te handelen. Opkomen tegen onrecht, ook tegen wat mij niet raakt, omdat het een ander benadeelt. Geloven in de kracht van kleine tekens, van aandacht en waardering. Deze en nog veel meer uitspraken vormden niet 'the walk of fame', maar 'the wall of hands' op de Trefdag van Attent in malle op 25 november. Handen die worden uitgestoken naar de ander om samen te leven in harde tijden.

© Johan Govaerts

© Jan Kint

› God bij de bakker. Op de winkeltoeg van een bakkerij in Deurne prijkte deze inspirerende boodschap. Bakkersvrouw Ingrid was het beu dat klanten telkens weer God beschuldigden van het geweld in de wereld. Het hangt niet zomaar van God af. God heeft de inzet van ons allen nodig, luidt haar boodschap onverbloemd.

© Thomas Goey

› Een welkomstdans voor onze bisschop. Op 27 november was mgr. Johan Bonny te gast bij de Indonesische gemeenschap KKI-A in de Xaveriuskerk in Bergerhout.

© Leo van Gink

› Een carwash. Daarmee kun je de Heilige Poort vergelijken, legde vicaris Bart Paepen uit aan de misdienaars op de diocesane misdienaarsdag op 22 oktober. "Als je doorheen de Heilige Poort gaat en je krijgt de handen opgelegd, dan ben je innerlijk schoongewassen." En dat deden ze ook op uitnodiging van onze bisschop. Nadien mochten ze dienen in de eucharistieviering van 16 uur.

› Een cel met uitzicht? De aalmoezeniers van de gevangenen van Hoogstraten, Wortel en Merksplas organiseerden op 25 oktober in samenwerking met de PE Sint-Franciscus en Tralies uit de Weg een bekljvende avond over het thema 'gevangen zijn' in de feestzaal van de gevangenis van Hoogstraten. Negentig bezoekers werden stil bij poëzie van gevangenen, getuigenissen en muziek. Als aandenken kreeg ieder een slot mee met een hart voor al wie opgesloten zit.

© Rita Boaren

HET VOORVAL UIT HET LEVEN GEGREPEN

PATERNOSTER

De bevolkingsgroep tussen wie ik op vrijdagavond aanschuif in mijn Hobokense frituur kan ik kort samenvatten als hoofdzakelijk samengesteld uit leer, kettingen, tattoos, teenslippers, crocs, vettig haar en androids. Ik probeer mijn plaats in de massa te onthouden door goed te letten op wie er na mij is binnengekomen, want je kunt er donder op zeggen dat hier voorkruipers tussen zitten. Terwijl ik wacht, denk ik onwillekeurig aan een van mijn lievelingsauteurs, de Amerikaanse short story schrijver Tim O'Brien die met zijn novelle *The Things They Carried* een indringende schets maakte van de belevenissen van soldaten in Vietnam. O'Brien beschrijft uiterst nauwkeurig de waslijst van voorwerpen die iedere soldaat in het peloton doorheen de zompige moerassen met zich zeult. Het zijn allereerst gewoon spullen die ze dragen, maar juist die spullen verraden het personage dat ze draagt. Omdat mitrailleur Henry zo'n reus is, draagt hij een dubbel rantsoen, omdat hij bijgelovig is, draagt ie de panty van zijn vriendin om zijn nek. Zenuwachtige Ted draagt een portie marihuana en tranquillizers om zijn angsten de baas te blijven en de religieuze Kiowa draagt altijd de Bijbel van zijn vader bij zich. Wat ze dragen verradt hun prioriteiten en hun ingesteldheid. Maar ook hun rang bepaalt wat ze dragen. De luitenant draagt de kaarten en de 'medic' draagt malariapillen, morfine, scalpels om kogels uit gewond vlees te snijden en komische strips voor wie de pijn moet verbijten. En met z'n allen dragen ze figuurlijk hun vreselijke herinneringen en letterlijk elkaar. De droge opsomming van spullen gebruikt de auteur als een venster op de emotionele last die op de schouders van deze piepjonge twintigers rust.

Als pastor kijk ik in ontmoetingen vaak ook allereerst naar de spullen die mensen dragen: een trui van Zeeman, een peuk in een mondhoek, een Delvauxsacoche, een Ipad Pro, een tatoeage, een Alditas of een Adidas, of een caddie die hen

draagt. Het is altijd een wereld van verschil. En wat ze verder dragen, is de last van de ouderdom, de vederlichte jonge onbezonnenheid, de zware vooringenomenheid of de torenhoge schuld. Dan probeer ik met wat ze dragen een venster te openen op een werkelijkheid waarin ze niet langer hoeven te zeulen, maar zelf gedragen worden. In de novelle krijgt reus Henry het slechte nieuws dat zijn vriendin de relatie opbreekt. Toch blijft hij de panty verder om zijn hals dragen. Hij is te vaak aan de dood ontsnapt terwijl hij hem droeg. De kracht ervan lijkt hem volkomen bewezen. Terug met mijn gedachten in de frituur, blijkt het opeens aan de man voor mij in de rij. Hij draagt een paternoster rond zijn rijk getatoeëerde stierennek. Hij ziet er niet uit alsof hij nog veel met godsdienst te maken heeft. "Laat dat manneke hier maar voorgaan, da's geloof ik de pastoor, die moet wel een klein bestelling hebben of d'r is iet niet just!", zegt hij tegen Dingbang, de friturist-Chinees. Ik dank de man terwijl ik naar de paternoster kijk. De kracht ervan lijkt me volkomen bewezen. Ik had zin in een 'kleintje met mayonaise', maar om de man zijn vertrouwen niet te beschamen, hou ik het op een 'minieke'.

Ronald Sledsens

› Ronald Sledsens

› Rara, wat is dat? Op de markt onder de kerktoeren trof ik zaterdagochtend dit lekkers aan. Weet jij wat het is? Vind het antwoord op www.relevant-bisdomantwerpen.be

© Ilse Van Halst

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij

Volgende keer:

Gezin en toekomst

www.relevant-bisdomantwerpen.be